

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1 Tunuliaqut

Inatsisissatut siunnersuummut matumunnga tunuliaqutaavoq meeqqanik suliassaqarfimmi pissaanermik atuinnermut malittarisassat inatsisitigut aalajangersaavigineqarnissaat, peqatigisaanillu meeqqat tigugarinissaannut taarsiullugu paaqqinniffinni tigummisaagallarsinnaanerinit periarfissat pitsaanerulersinnissaat. Taamaasiornikkut meeqqat inersimasut pinerluuteqarsimasut peqatigalugit inissiisarfirmiinnissaat pinngitsoorneqassaaq.

Tamatuma saniatigut inersimasunut tunngatillugu pissaanermik atuneq malittarisassiuunneqassaaq. Tamatumani aalajangersakkat nutaarluinnaat pineqarput, innuttaasut sulisullu inatsisitigut illersugaanissaannik qulakkeerisut.

Suliassaqarfimmi taakkunani inatsiseqannginneq inatsisitigut isumannaatsuunissamut ajornartorsiutaasimavoq, tamannalu inatsisikkut matumuuna iluarsiiviginiarneqarpoq.

1.2 Inatsimmik piareersaaneq

Allaffissornikkut aalajangikkamik Kalaallit Nunaanni kiffaanngissusiiiaanermut sinaakkusiussat Danmarkimi sinaakkusiussat assigimmatigut, tassaasut tunngaviusumik inatsimmi § 71, innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat kiisalu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat, peqatigisaanillu tunngaviusumik inatsimmi § 72 angerlarsimaffiup narrunarsagaasinnaannginneranut tunngasoq atorneqarluni, inatsisissatut siunnersuummut matumunnga isumaginninnikkut sullissineq pillugu danskit inatsisaanni kapitali 24, pissaanermik atuinnermut tunngasoq aallaavigineqarpoq. Tamatuma saniatigut nunat taakku marluullutik inuiaqatigiinni inatsisitigut isumannaatsuunissamut tunngasut annertuumik pingaartitaraat, tamannalu inatsisissatut siunnersuutip danskit inatsisaata tunngavigisaata assinganik tunngaveqartinneranut pissutaaqataavoq.

Danskit malittarisassaata tulleriinnilersorluagaasumik misissorneqarput, danskillu inatsisaannut ilitersuutit Danmarkimilu atorneqarnerat aalajangersakkat siunertaasa nassuiaatiginerannut atorneqarlutik. Tamakku Kalaallit Nunaanni pissutsinut naleqqiunneqarput, naleqqiussinerlu naapertorlugu inatsisissamut missiliuut manna aqqiissuunneqarluni. Taamaasilluni danskit inatsisaat inatsisissatut missiliummut matumunnga malittarisatut atorneqarpoq. Danskit inatsisaannit danskit oqartussaasuisa misilittagarilersimasaat aamma danskit inatsisaata ataavartumik ineriartorsimanera inatsisissatut siunnersuummut matumunnga ilanngullugit suliarineqarput.

1.3 Imarisaa

Siunnersuut immikkoortukkuutaagaavoq, immikkoortalugit aallarniutaasumik immikkoortoq (I), immikkoortoq meeqqat pillugit suliassaqarfimmi pissaanermik atuinnermut tunngasoq (II) kiisalu immikkoortoq inersimasut pillugit suliassaqarfimmi pissaanermik atuinnermut tunngasoq (III). Paasinernerunissaa pissutigalugu taamatut periuseqarneq toqqarneqarpoq. Inuit malittarisassanik taakkuninnga atuisussat, taamaallaat immikkoortut innuttaasunut sullissaminnut ikiukkaminnullu tunngasut alakkaavigisassavaat.

Inatsisissatut siunnersuummut piginnaatitsinnermut aalajangersakkanik ilanngussisoqannginnissaa toqqarneqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq inatsisiliat sapinngisamik pisariitsuunissaasa paasiuminartuunissaasalu anguniagaanerat. Malittarisassat innuttaasut inuttut kiffaanngissusaannut annertuumik akuliunnerummata, aalajangersakkat taakku annertuut aamma inatsisikkut aalajangersarneqartussaapput. Tamakku ataatsimut kingunerannik inatsit manna pissaanermik atuinnermut malittarisassanik tamanik imaqqarpoq.

Inuit ataasiakkaat tarnikkut piginnaasaminnik qanorluunniit atugaqaralarpata inuit ataasiakkaat innarligassaangissusiannik ataqqinninneq pissaanermik atuineq pillugu aalajangersagaqarnermut tunngaviuvoq. Taamaattumik inuttut kiffaanngissuseqarnerup narrunarsagaasinnaangissuseqarneranik tunngaveqarneq isummersornermi inatsisiliornermilu aallaavigineqarpoq. Tunngavigisaq taanna tunngaviummik inatsimmi § 71-imi inatsisitigut aalajangersagaavoq, tamatumalu saniatigut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Nalunaarutaanni akuerisaalluni, soorlu aamma inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaannut ilaasoq.

2. Siunnersuummi pineqartut pingaarnerit

2.1 Immikkoortoq I

Immikkoortoq inatsimmut aallarniutaavoq. Inatsimmut nalinginnaasumik sinaakkusiussat tassani aalajangersagaapput, inuillu pineqartut allaaserineqarlutik. Inatsisissatut siunnersuummi ataatsimoortumi meeqqanut, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni najugaqartunut pissaanermik atuineq, aammalu inersimasunut pisortanit aallartinneqartumik ikiorneqartunut pissaanermik atuineq malittarisassaqqartinneqarput.

2.2 Immikkoortoq II

Inatsisip meeqqat pillugit immikkoortuani meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinniittunut pissaanermik atuineq malittarisassaqqartinneqarpoq. Inatsit ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut tamanut atuuppoq, kommunit, Namminersorlutik Oqartussat kiisalu namminersortut ulloq unnuarlu paaqqinniffiutaat ilanngullugit.

Meeqqap innarligassaangissusianik namminerlu aalajangiisinnaassusianik ataqqinnilluni suliniuteqarnerup ingerlanissaa siunnersuut naapertorlugu suliniarnermut aallaaviussaaq. Meeqqap innarligassaangissusianut akuliuttariaqartarnermik kinguneqartunik

ilaanneeriarluni pisoqarsinnaanera nassuerutigalugu, pisumi qanoq ittuni pinngitsaaliisummik iliuitsit atorneqarsinnaaneranut qanorlu atorneqarsinnaaneranut aalajangersakkanik siunnersuummi aalajangersaasoqarpoq.

Pisuni qanoq ittuni pissaaneq qaqutiguuissumik atorneqaqqusaanersoq malittarisassani allaaserineqarpoq, malittarisassallu pissaanermik atuinerup killissaanik imaqartinnerisigut, meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffinni najugaqartut kanngutsaatsuliorfigineqarnissamut pissaanermillu atuiffigineqarnissamut illersortussaallutik. Tamatuma saniatigut pissaanermik atuinerit qanoq ittut inerteqqutaanerat malittarisassani allaaserineqarpoq, soorlu timikkut annersitsilluni pillaaneq, nikissinnaajunnaarsitsilluni aalajangiinerit imaluunniit asissuerpaluttumik allatigulluunniit nikassaarpasissumik pinninneq inerteqqutaallutik.

Meeqqanut pissaanermik atuineq:

1. inatsisitigut tunngavissaqartilluni taamaallaat atorneqarsinnaavoq
2. isumassuinermit isumaginninnikkullu perorsaanermit taartaanngisaannassaaq
3. pisunut ataasiakkaanut tulluarsagaasassaaq
4. pisariaqarnerpaaginaq qaangerneqanngisaannassaaq
5. sapinngisamik mianersornerpaamik iliuserineqassaaq meerarlu sapinngisamik annerpaamik mianerineqassalluni
6. taamatut iliornikkut anguniakkamut naapertuuttumik pissuseqassaaq
7. taamaallaat qaqutiguuissumik atorneqaqqusaavoq.

Pisuni pissaaneq atorneqarsimatillugu, pissaanermik atuinermit malittarisassanik atuinissamut akisussaasoq atuineq pillugu nalunaarsuissaaq. kommunimullu sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqassalluni. Tamanna pissaanermik atuinermit akuerisaasumut pissaanermillu atuinermit akuerisaanngitsumut atuuppoq.

Pissaanermik atuinermit malittarisassani tunngaviusumik tunngaviit tulliuttut aallaavigineqarput:

- Akuliunnerup minnerpaatinnissaanik tunngaveqarnek, tassalu akuliunneq sapinngisamik sakkukinnerpaasoq tamatigut salliutinneqartassalluni.
- Akuliunneq taamaallaat qaqutigorluinnaq pisassaaq pisariaqarluinnartunullu killilerneqartassalluni
- Atsikkutariissaarinermit tunngavik, tamanna isumaqarpoq akuliunneq siunertarlu imminnut naleqqiullutik assigiimmik sakkortusiartuaassasut
- Isumaginninnikkut perorsaanikkut isumassuinnikkullu ikiuineq tamatigut pissaanermik atuinermit salliutinneqassaaq
- Inunnik ataasiakkaanik tunngaveqarnek, tassalu inuttut kiffaanngissutsimut akuliunneq ataasiakkaat atugaannut pisariaqartitaannullu tulluarsarneqassasoq, soorlu aamma ataasiakkaat pisariaqartitaat allanut, assersuutigalugu paaqqinniffimmi meeqqat sinnerinut, naapertuutinnngitsumik akuliunnissamut tunngavissiiinnaanngitsut

- Ammasuuneq, tamanna isumaqarpoq qanoq aalajangiisoqarnera sunalu pissutigalugu taamatut aalajangiisoqarnera tamanut ilaquataasunulluunniit paasinarluassasoq, soorlu aamma malittarisassat suleriaatsillu paasiniarnissaannut meeqqat angajoqqaavilu aqqutissaqassasut
- Inatsisitigut akuerisaq, isumaqarpoq inuttut kiffaanngissusermut akuliunnissamut inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqassasoq
- Angerlarsimaffiup inniminnisaarfigineqarsinnaanngissusia, isumaqarpoq illumik misissuinissaq aamma allakkanik oqarasuaatikkullu sianernik nakkutilliinissaq inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqassasut
- Aalajangiinissamut tunngavissanut naammagittaalliuuteqarfissaqarnissamullu immikkut piumasqaatit.

Inatsisitigut killiliussat pingaarnerit

Meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissineqartunut pissaanermik atuinermut inatsisitigut killiliussat Danmarkip Naalagaaffiata Tunngaviusumik Inatsisaani, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi, (EMRK-MI), Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaanni (Meeqqat pillugit Isumaqatigiissummi), Innarluutillit Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaanni (Innarluutillit pillugit Isumaqatigiissummi), Naalagaaffiit Peqatigiit Naalliutsitsineq pillugu Isumaqatigiissutaanni kiisalu Naalagaaffiit Peqatigiit Naalliutsitsineq pillugu Isumaqatigiissutaanut ilassutitut ilanngussami (OPCAT-mi) nassaarineqarsinnaapput.

Tunngaviusumik Inatsimmi § 71 kiffaanngissusiiaanermut tunngavoq. Aalajangersakkami ilaatigut allassimavoq taamaallaat inatsit tunngavigalugu kiffaanngissusiiaaneq pisinnaasoq, tak. tunngaviusumik inatsimmi § 71, imm. 2. Tamatuma saniatigut § 71-imi aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq, inuup allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaanngissusiiaaasup, kiffaanngissusiiaanermik aalajangiineq tunngaviusumik inatsimmi § 71, imm. 6-p malitsigisaanik aaqqissuussineq sukangannginnerusoq naapertorlugu eqqartuussivitsigut misilitsissinnaagaa.

Tunngaviusumik inatsimmi § 72 angerlarsimaffiup kanngunarsagaasinnaannginneranut tunngasuvoq, ilaatigut angerlarsimaffimmik misissuiniarluni isersinnaaneq aamma allakkanik pappialanillu allanik kiisalu oqarasuaatikkut sianernernik misissuisinnaanerit ilanngullugit. Angerlarsimaffimmik misissuiniarluni isersinnaassagaanni aamma allaffigeqatigiinnik oqarasuaatikkullu sianernernik nakkutilliissagaanni, inatsisitigut tunngavissaqartariaqarpoq, eqqartuussivikkulluunniit aalajangerneqarsimassalluni.

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissutip (EMRK-p), Tunngaviusumik Inatsimmi § 71 assigalugu inuup inuttut kiffaanngissuseqarnera illersugaraa. Isumaqatigiissummi artikel 5-imi takuneqarsinnaavoq kikkut tamarmik kiffaanngissuseqarnissamut inuttullu isumannaatsumiinnissamut pisinnaatitaaffeqartut. Aammattaaq pisut arlaqartut erseqqinnerusumik allaaserineqartut kisiisa eqqaassanngikkaanni

arlaalluunniit kiffaangissusiiagaasinnaangitsoq takuneqarsinnaavoq. Pisut allaaserineqartut ilagaat ukiukinnerusumik inatsisitigut akuerisaasumik kiffaangissusiianeq, meeqqap perorsagaanerata nakkutiginnissaa siunertaralugu, imaluunniit inatsisitigut akuerisaasumik kiffaangissusiianeq inatsisitigut oqartussaasumut piginnaatitaasumut meeqqap sassartinnissaa siunertaralugu. Kikkulluunniit tigusarineqarnermikkut allatigulluunniit tigungmisaagallarnermikkut kiffaangissusiiagaasut suliamik eqqartuussivimmut apuussinissamut pisinnaatitaaffeqarput, kiffaangissusiianerup inatsisitigut akuerisaanera pillugu eqqartuussivik sapinngisamik sukkanerpaamik aalajangiisinnaaniassammat. EMRK-mi artikel 3 naapertorlugu kinaluunniit naalliutsinneqassanngilaq imaluunniit inuppalaanngitsumik pineqarani imaluunniit nikassaasumik pineqarani. Artikelimi tamatumani pissaanermik atuinerup akuerisaasup inerteqqutaasullu EMRK-mi killingat malittarisaqartinneqarpoq. Taamaattumik Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuummut atatillugu tamatuma atuarneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Isumaqatigiissummi artikel 8-mi takuneqarsinnaavoq, kikkulluunniit nammineq inuunerisamik ilaqutariittullu inuunerisamik, angerlarsimaffigisamik allagarisartakkamillu ataqpineqarnissaat pisinnaatitaaffigigaat. Aatsaat anguniakkanik artikel 8, imm. 2-mi allatorneqartunik akuliunneq tunngavilersorneqarpat, akuliunnerlu siunertaminut naleqqiulluni atsikkutigiiissumik annertussuseqarpat, pisinnaatitaaffimmut tamatumunnga akuliuttoqarsinnaavoq siunertaminut naleqqiulluni atsikkutigiiissumik annertussuseqassalluni. EMRK-mi artikel 3 naapertorlugu kinaluunniit naalliutsinneqassanngilaq, imaluunniit inuppalaanngitsumik nikassaasumillu pineqassanani. EMRK-mi pissaanermik atuinerit inerteqqutaanngitsut inerteqqutaasullu killinganik artikel taanna malittarisaqartitsivoq. Taamaattumik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut atatillugu aalajangersagaavoq atuassallugu pingaaruteqartoq.

Meeqqat pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaanni artikel 37-mi aalajangersarneqarpoq meeraq kinaluunniit inatsisinik unioqqutitsisumik tunngavissaqanngitsumilluunniit kiffaangissusiiagaassanngitsoq. Kiffaangissusiianeq taamaallaat periarfissatut kingullertut atorneqassaaq, piffissamilu naleqquttumi sapinngisamik sivikinnerpaasumi atuutissalluni. Aammattaaq meeqqat kiffaangissusiiagaasut inersimasunit avissaarsimatinneqarnissaat aalajangersarneqarpoq, aatsaat taamatut avissaarsimatitsineq meeqqap iluaqutissaanut iluaqutaanngippat atorneqassanani. Aammattaaq pissutsit immikkut ittut kisiisa eqqaassanngikkaanni, meeqqap ilaqtaminut attaveqarnerminik attassiinnarnissaq pisinnaatitaaffigaa. Meeqqat tamarmik kiffaangissusiiagaasimasut kiffaangissusiiagaanermik inatsisitigut akuerisaanerata eqqartuussivimmi imaluunniit oqartussaasuni piginnaatitaasuni, arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsuni aamma arlaannaannilluunniit illersuinngitsuni misilitsinnissaa pisinnaatitaaffigaa, suliallu taamatut ittup sukkasuumik aalajangiivigineqarnissaa pisinnaatitaaffigalugu.

Meeraq kinaluunniit nammineq inuttut inuunermini ilaqutariittullu inuunermini, angerlarsimaffimmini allaffigeqatigiittarnerminilu nalinginnaaliorfigineqassanngitsoq inatsisitigulluunniit unioqqutitsisumik akuliuffigineqassanani, imaluunniit ataqinassutsimigut tusaamaneqarnermigullu inatsisitigut unioqqutitsisumik

saassunneqassanngitsoq, aamma taamatut akuliuffigineqarnermut imaluunniit taamatut saassunneqarnermut meeqqap inatsisitigut illersorneqarnissaq pisinnaatitaaffigaa Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaanni artikel 16-imi peqatigisaanik aalajangersarneqarpoq.

Innarluutillit qassinilluunniit ukioqaralarunik inatsisinik unioqutitsisumik tunngavissaqanngitsumilluunniit kiffaanngissusiagaasinnaannginnerat, kiffaanngissusiiaanernilu tamani inatsisitigut malitassat malinneqarnissaat Innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqtigiissutaanni artikel 14-imi aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni innarluuteqarneq kiffaanngissusiiaanissamut tunngavissiisinnaanngilaq. Tamatuma saniatigut innarluutillit pillugit isumaqtigiissummi artikel 7-imi aalajangersarneqarpoq meeqqat innarluutillit meeqqat allat naligalugit inuit pisinnaatitaaffiinik tamanik aamma kiffaanngissuseqarnissamut tunngaviusumik pisinnaatitaaffinnik tamanik iluaqtissarsinissaat qulakkeerniarlugu naalagaaffiit peqataasut iliuusissanik pisariaqartinneqartunik iliuuseqassasut, meeqqamullu iluaqutaasut salliutinneqarnissaat iliuutsitigut qulakkeerneqassalluni Innarluutillit iluaqtiginiarneqarnissamut, nakuuserfigineqarnissamut atonerlugaanissamullu illersorneqassasut innarluutillit pillugit isumaqtigiissummi artikel 16-imi aalajangersarneqarpoq, innarluutillit tamarmik timikkut tarnikkullu innarligassaanngissutsimikkut inuit allat naligalugit ataqqineqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnerat artikel 17-imi aalajangersarneqarluni.

Immikkoortoq II-mi malittarisassat

Inssiiffigisani meeqqap isumassorneqarnissaanik toqqissisimanissaanillu inssiiffigisami sulisut salliullutik qulakkeernittussaapput, nik ulluinnarni sulisoqassaaq, sulisullu meeqqallu pisariaqartitaanik, perorsarneqarnissaanik ineriartornissaanillu perorsaariaatsimik aallaaveqarlutik isumassuisuussallutik. Meeqqat avatangiisinut isumassuisunut toqqissisimanartunullu, inersimasunut qanittumik aalajaatsumillu attuumassuteqarnissamik neqerooruteqarfiusunut inissinneqartassapput. Kommuniq aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiup suliniummik aaqqissuussinerminni suliniummillu ingerlataqarnerminni, meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartut ikiorneqarnissamut tapersorneqarnissamullu immikkut illuinnartumik pisariaqartissinnaasaat ilanngullugit eqqarsaatigissavaat, ilanngullugulu meeqqat assersuutigalugu imminut ajoquserniarnermik pissusilersuuteqartut imaluunniit imminut toqunnissamik eqqarsaateqartut isumassussallugit illersussallugillu. Aammattaaq meeqqat inissinneqartut akornanni innarliisoqannginnissaa sulisut isumagissavaat.

Meeqqat 18-it inorlugit ukiullit akuutinneqarnissamut, aalajangeeqataanissamut imminnullu aalajangiiffiginissamut pisinnaatitaaffeqarput, tak. meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqtigiissutaat. Taamaattumik suliniutip aaqqissornerani meeqqap qassinik ukioqarnera inerisimassusialu naapertorlugit, meeqqap isumai

ilaatinneqartassapput, soorlu aamma aaqqissuussineq pineqartoq tamatumalu ingerlanneqarnera sapinngisamik meeraq oqaloqatigisarlugu pisassasoq.

§§ 4-5

Pissaanermik atuinerit inatsisitigut akuerisaanngitsut inatsisitigullu akuerisaasut aalajangersakkani taakkunani allaaserineqarput. Inatsisip oqaasertalersornerata erseqqissuunissaa eqqarsaatigalugu immikkoortitsisoqarpoq, meeqqallu pillugit suliassaqarfimmi nalunaaruteqarnermut immersugassanut tamanna peqatigisaanik attuumassuteqarluni.

§§ 6-7

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni nalinginnaasuni aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisakkani malittarisassat pingaarnerit suut atuunnerat aalajangersakkani allaaserineqarpoq.

§§ 8-12 – kapitali 3

Kapitali taanna meeqqap inuttut sumiiffigisaataluunniit misissuiffigineranut tunngavoq. Tassani malittarisassat ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut nalinginnaasunut aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut isumannaallisakkanut tunngasuusut pineqarput. Suliassaqarfimmi tamatumani siusinersukkut malittarisassaqaarsimangilaq.

§§ 13-14 – kapitali 4

Allaffigeqatigiittarnermik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu attaveqatigiinnernik nakkutilliineq kapitalimi sammineqarput. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut nalinginnaasunut aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut isumannaallisakkanut malittarisassat pineqarput. Suliassaqarfimmi tamatumani siusinnerusukkut malittarisassaqaarsimangilaq. Aalajangersakkat taakku tigummisaagallarnernut taarsiullugu tigumminninnernut immikkut sunnuteqarput. Meeqqanut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisaaseq pillugu Inatsit naapertorlugu tigummisaagallarnernut taarsiullugu immikkoortoqarfinni isumannaallisakkani inissinneqarsimasunut malittarisassat § 14-imiipput. Taamatut iliornikkut meeqqat pineqartut inatsisitigut illersugaanerit pitsaanerulerpoq, pineqartunullu illersuutaalluni.

§ 15 – kapitali 5

Kapitali taanna inissinneqarnerup kingorna piffissami ullunik 14-inik sivisussusilimmi sungiussiniartoqarsinnaaneranut tunngasuuvoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit meeqqap inissinneqarneraniit ullut 14 tikillugit meeqqamik anitsaaliuisinnaanerannik kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq, tamanna isumaginninnikkut perorsaalluni sullissinermut aalajangiisutut pingaaruteqarpat, meeqqallu immikkut pisariaqartitaasa eqqortinneqarnissaannut pingaaruteqarluni.

Taamatut aallaqqaammut anitsaaliuisitsinermik suleriaaseqarneq ilaatigut Sverigemi MultifunC naapertorlugu suleriaaseqarnermit ilisimaneqarpoq, taanna katsorsaaneramik ingerlariaasiuvoq, katsorsaaneq ilaanneeriarluni ”matoqqasumi” inissinneqarnertut piffissami sivikinnerusumi aallarniuteqartarluni, meeqqap inuusuttulluunniit katsorsagaanissamut piumassuseqalersinnissaa eqqissilluni sulissutigiumallugu.

§§ 16-18 – kapitali 6

Meeqqanut tarnikkut pissutsimikkut killilimmik piginnaasalinnut kalerrisaarutit sumiiffissiniutiullu inunnut ataasiakkaanut atugassiat pillugit malittarisassat kapitalimi tassani pineqarput. Immikkoortoq II-mi aalajangersagaq taannatuaavoq kalerrisaarutit sumiiffissiniutiullu inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorineqarnissaat aalajangiiffigineqartinnagu, tarnikkut pissutsikkut piginnaasat killeqartussaanerit pillugu piumasaqaatitaqartoq. Taamaasilluni aalajangersagaq meeqqanut pisut ulorianartut kingunerisinnaasaannik paasinnaannangitsunut sammititaq pineqarpoq.

§§ 19-22 – kapitali 7

Kapitalimi tassani malittarisassat pissaanermik atuinerup nalunaarsorneranut nalunaarutigineranullu tunngasuupput. Kapitalimi tassani immikkuullarissutaavoq nalunaaruteqarnermut immersugassat marluk ilaammata. Ataaseq inatsisitigut akuerisaasumik pissaanermik atuinerup atugassaq, tak. immikkoortumi aalajangersakkat, ataaserlu pissaanermik atuinerup inertequtaasunut, inatsisinit piginnaatitaanermit qaangiisunut atugassaq.

Tamatuma saniatigut pissaanermik atuinerup nalunaarsuinerup nalunaaruteqarnermilu periuseq allaaserineqarpoq, aammalu paasissutissat suut pissaanermik atuneq pillugu immersugassanut ilaassanersut allaaserineqarluni.

§§ 23-30 – kapitali 8

Kapitali nakkutilliinermut, naammagittaalliorfissaqarnermut, kinguneqartitsinermut il.il. tunngasuvoq. Naalakkersuisut immikkoortoq II-mi malittarisassanik nakkutilliisussaapput. Immikkoortoq II-mi aalajangersakkanik unioqutitsinerit pillugit naammagittaalliutit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut apuunneqartassapput. Kommunalbestyrelsip aalajangiineri pillugit naammagittaalliutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu apuunneqartassapput.

Inatsisissatut siunnersuummi malittarisassat imaannik ulloq unnuarlu paaqqinniffinni tamani sulisut, meeqqat inissinneqarsimasut kiisalu taakkununga angajoqqaatut oqartussaasut ilisimatinneqarnissaat peqatigisaanik malittarisassaqarpoq..

2.3 Immikkoortoq III

Aalajangersakkatigut siunertaq pingaarneq tassaavoq inersimasut tarnip pissusaatigut killilimmik piginnaanillit inatsisitigut isumannaatsumik pineqarnissaasa isumannaanerulersinnissaa, tassalu inuit tarnip pissusaasigut killilimmik

piginnaasaqarnermik kinguneranik namminneq inuunerminnik isumaginnissinnaanngitsut, amerlanertigullu atorsinnaasumik akuersissuteqarsinnaanngitsut pineqarlutik. Aammattaaq sulisut innuttaasunik taakkuninnga sullissisut sulinerminni tunngaviinik malittarisassat isumannaallisitseqataapput. Taamaaliornikkut innuttaasut sulisullu sulinerminni innuttaasunik taakkuninnga najuisut inatsisitigut isumannaatsumik pineqarnissaat malittarisassatigut nukittorsaavigineqarpoq.

Namminerli aalajangiiffigisinnaanermut pisinnaatitaaffik aallaavigalugu eqqarsaatit kisiisa aallaavigalugit ataasiakkaanik mianerinninneq aalajangerneqarsinnaanngilaq. Ataasiakkaat ataqqinassusaasa isumaginninnikkullu toqqissisimanissaasa eqqarsaatiginissaat pisuni arlaqartuni eqqarsaatigissallugu attuumassuteqarsinnaavoq pisariaqarsinnaallunilu, soorlu aamma allat eqqarsaatiginissaat taamatut ittoq, assersuutigalugu isumassuinerup qanoq aaqqissornissaaanut ataatsimoortumik nalilersuinermi – assersuutigalugu nuliaasoq uiusorluunniit – ilaatinneqassaaq. Pisariaqartitsigaanni allanit isumagineqarsinnaaneq isumaginninnikkut toqqissisimanerup ilagivaa.

Taamaasilluni inuit ataasiakkaat inuttut innarligassaannngissusiannik kiffaannngissuseqarnerannillu ataqqinninneq pissutsinik assigiinngitsunik amerlanertigut imminnut akerleriissunik aalajangersimasumik ataatsimoortumik nalilersuineruvoq. Assersuutigalugu inuit puigortunngortut imaluunniit inuit ineriartornikkut innarluuteqartut atisaqaratik angerlarsimaffitsik qimakkunikku, imaluunniit tunngaviumik eqqiluinnessaq pinaaffigunikkukku, taamatut iliornerat ataqqinassuseerunnermik kinguneqarsinnaavoq. Taamaattumik isumassuinerup qanoq aaqqissorneqarnissaata qulakkeerneqarnissaatalu ataatsimoortumik nalilersorneranni ataqqinassuseq pillugu eqqarsaatit ilaatinneqarsinnaapput. Taamaattoq eqqarsaatigisassat assigiinngitsut ataatsimoortumik nalilersorneqarnerat tamatigut pisassaaq ataasiakkaat atugarisaannik aalajangersimasumik naliliineq aallaavigalugu.

Pisuni aalajangersimasuni isummertussaatiilluni, naleqartitat assigiinngitsut ”imminnut aporaassinnaanerat” erninnaq paasineqartussaavoq. Assersuutigalugu ”pisuni inuttut eqqiluisaarnissamik” taaneqartuni pinngitsaaliilluni nangermik taarsiisoqarpat, pineqartup inuttut eqqiluisaarnissaata nammineq imminut aalajangiiffigisinnaaneranit pingaarnerusutut nalilerneqarsimaneranut takussutissaavoq. Innuttaasup annertuumik ataavartumillu piginnaasakillimasup paaqqtarinniffittut angerlarsimaffimmik assigisaanilluunniit qimatsinissaanik killiliineq, assigisaanik pineqartut namminneq aalajangiisinnaaneranut akuliunnerussaaq, pineqartulli isumaginninnikkut isumannaatsuunissaanut aamma qulakkeerininnerusinnaalluni. Taamaasilluni nammineq aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffimmut pissaanermik atuinerit akuliunnerillu allat atorneqarneranni, mianerisassat arlaqartut imminnut akerleriissut nalilersorneqarnerat pineqarajuttarpoq. Taamaattumik mianerisassat assigiinngitsut aalajangiiffigisassallu pisariusut ammasumik oqaloqatigiissutigineqarsinnaasunngorlugit sulisut aqutsisullu isumassuinermik aaqqissuussisarnissaat. tamannalu pillugu aalajangiisarnissaat pingaaruteqarpoq.

Inatsisitigut isumannaatsuunissamut tunngaviit pissaanermik atuinermut malittarisassanut tunngavigineqartut makkuupput:

- Isumaginninnikkut perorsaanermik ikiunneq, isumassuineq paaqqutarinninnerlu pissaanermik atuinnermit tamatigut salliutinneqartassapput;
- Akuliunnerup minnerpaaffissaanik tunngaveqarneq, (atsikkutariissaarinissamik tunngaveqarneq) tassalu akuliunneq sapinngisamik sakkukinnerpaasoq tamatigut salliutinneqartassalluni;
- Inunnik ataasiakkaanik tunngaveqarneq, tassalu inuttut kiffaangissutsimut akuliunneq ataasiakkaat atugaannut pisariaqartitaannullu tulluarsarneqassasoq, soorlu aamma ataasiakkaat pisariaqartitaat allanut, assersuutigalugu paaqqutarineqarluni najugaqarfimmi, najugaqatigiiffimmi assigisaaniluunniit najugaqartut sinnerinut, naapertuutinnngitsumik akuliunnissamut tunngavissiisinnaangitsut;
- Ammasuuneq, tamanna isumaqarpoq qanoq aalajangiisoqarnera sunalu pissutigalugu taamatut aalajangiisoqarnera ataasiakkaanut ilaqutaasunulluunniit, nakkutilliisunut illersuisunulluunniit paasinarluassasoq, soorlu aamma malittarisassanik suleriaatsinillu paasiniaanissamut innuttaasut nalinginnaasumik aqutissaqartariaqartut;
- Inatsisitigut akuerisaq, isumaqarpoq inuttut kiffaangissusermut akuliunnissamut inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqassasoq;
- Aalajangiinnermut tunngavissamut naammagittaalliuuteqarnissamullu aqutissanut immikkut piunasaqaatit.

Aalajangersakkat immikkoortoq III-mi akuerisat allattorsimaffiattut ilusiligaapput, taamaalilluni pissaanermik atuinnerup taamaallaat qaqutigorluinnaqqissaaq pisinnaanera erseqqissumik takuneqarsinnaalluni.

Immikkoortoq III-mi piunasaqaataavoq tarnikkut pissutsimi piginnaasat annertuumik ataavartumillu annikillisimanissaat, taamaattumillu pineqartoq silatusaartumik iliuuseqarsinnaanani imaluunniit pineqartup iliuutsimi kinguneri paasisinnaanagit. Ataasiakkaat piginnaasaasa qanoq annertutigisumik annikillisimanerat pineqartup pissusiviusutigut atugaanik naliliinermi aalajangiisuusarpoq. Taamaattumik nammineq aalajangiisinaanermut timikkut akuliunnerit aallartinneqarnissaat eqqarsaatigineqartillugu, tamatigut piginnaasat qanoq annertutigisumik annikillisimatiginerat, tamatumalu kinguneri inunnut ataasiakkaanut atuuttumik nalilerneqartassapput. Piginnaasat annikillisimanerisa qanoq ittuunerat qanorlu annertutiginerat kiisalu akuliunnerit aallartinneqartussatut eqqarsaatigineqartut qanoq sakkortutiginerat apeqqutaatillugu, akuliunnerup pisariaqarnera imminullu illersorneqarsinnaassusia uppersarniarlugit nappaatip nakorsamit suussusersineqarnissaa pisariaqarsinnaavoq. Taamaalilluni piginnaasat annikillisimanerannik suliamut attuumassuteqartumik naliliinermut nappaatip nakorsamit suussusersineqarsimanerata ilaatinneqartariaqarnera naliliinermut aalajangersimasumut ilaasinnaavoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq pineqartup tarnikkut pissutsimigut piginnaasaasa annikillisimanerat pillugu suliamut attuumassuteqartumik uppersaatit pisariaqartinneqartut pigineqartussaammata, piginnaasallu annikillinerisa kingunerannik innuttaasup nammineq soqutigisaminik nammineerluni isumaginnissinnaanginnera uppersarneqassalluni.

Akerlianilli nappaammik suussusersineq siusinersukkut pisoq nammineq aalajangiisinaanermut pisinnaatitaaffimmut akuliunnissap pissusissamisoorneranik kinguneqarneq ajorpoq, inuup inunnut pineqartunut ilaatinneqarnissaanut nappaammik suussusersineq aalajangiisuuneq ajormat. Aalajangiisut tassaapput nappaatip piginnaasalluunniit annikillinerisa kinguneri, iliuitsitigut pissusilersuutitigullu saqqumersartut, taakkualu inuup ajoqusernissaanut pissusiviusutigut ulorianartorsiortitsissallutik, imaluunniit inummi pineqartumi inuttut eqqiluisaarnissaq pitsaanngilluinnarsimassalluni.

Ineriartornermikkut ajoqutillit aamma tarnip pissusaasigut nappaatillit amerlanertigut suliassaqarfimmi ukiuni arlaqartuni akooreersimassapput, taamaattumillu nappaataat amerlanertigut suussusersineqareersimassallutik, inuilli puigortunngortut imatut nappaataat suussusersineqavinneq ajorpoq. Taamaattumik tarnikkut pissutsimikkut qanoq innerat pillugu suliamut attuumassuteqartumik allaaserinninnissaq pingaaruteqarpoq, taanna uppersaaitut atorneqarsinnaammat. Piginnaasat annikillinerisa annertuujunissaannik ataavartuunissaannillu piumasqaateqarnerup kinguneranik, pisuni assersuutigalugu pineqartoq qaangigassaminik paatsiveerusimaartillugu pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat atorneqassanngillat, aammalu inunnut annikitsuinnarmik puigortunngortunut atorneqassanatik.

Inatsisitigut killiliussat pingaarnertit

Inersimasut pillugit suliassaqarfimmi inatsisitigut killiliussat assigerluinnagaat meeqqat pillugit suliassaqarfimmi atuupput, meeqqat piginnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat eqqaassanngikkaanni, takuuk immikkoortoq 2.2.

Immikkoortoq III-mi malittarisassat

§ 30

Aalajangersagaq nalinginnaasumik aalajangersagaavoq, pissaanermik atuinermut atatillugu mianerisassat tassuunakkut aalajangersarneqarlutik. Pinngitsaaliissummik akuliunneq pisinnagu nammineq piumasutsimik peqataanissaq sulisut misilittassagaat peqatigisaanik aalajangersarneqarpoq.

§ 31 – Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat kiisalu matunik ammaassutit immikkut ittut.

Inunnut puigortunngortunut malittarisassat immikkut ittut aalajangersakkap imarai. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami inuit 18-it qaangerlugit ukioqartut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisimasut nalinginnaasumik pineqarput.

Aalajangersakkami tassani malittarisassatigut inuup ingerlaffiinik ataavartumik malinnaanissamut oqartussaasut pisinnaatinneqanngillat, aamma matunik ammaassutit immikkut ittut parnaarsaativittut ittussaanatik, aammalu innuttaasut killilersugaanngitsumik ingerlasinnaanerit mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik, innuttaasup matumik ammaanissamut pisariaqartitaminik ikiorneqarnissaanik qulakkeerinnittumik ikkussisoqassaaq.

§§ 32-33 – timikkut aalajangerlugu tigummininneq

§ 32-mi pinasuartumik timikkut aalajangerlugu tigummininneq malittarisassaqqarpoq. Taamatut tigummininnermut aalajangiisut aalajangersakkakut kinguartinneqarallarpot. Inuit innuttaasunik sullissisut nalilertussaasavaat aalajangersakkami matumani malittarisassat atornerqartussaasersut.

§ 33

Eqqiluisaarnermi mianerisassat aallaavigalugit timikkut aalajangerlugu tigumminilluni pissaanermik atuineq aalajangersakkakut malittarisassaqqarpoq. Innuttaasut ataasiakkaat isumassorneqarnissaasa isumagineqarnissaannik pisariaqartitsineq aalajangersakkamut tunngavilersuutaavoq. Malittarisassamik taassuminnga atuinissamik aalajangiineq piffissamut killilimmut atuuppoq, taamatut ippoq nammineq piumassutsimik aaqqiissutaasumik nassaarniarqarnissaata pisussaaffiunera erseqqissaatiginarlugu, aaqqiissutikkut innuttaasup eqqiluitsuunissaa taamaasillunilu isumassorneqarnissaa isumagineqarsinnaammat.

§ 34 – najugarisami timikkut aalajangerlugu tigummininneq

Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi aalajangerlugu tigummininnermut aalajangersagaq tunngavoq. § 31. imm. 4-mi piumasaqaatit aalajangersakkami tassani aamma atornerqarput. Aalajangersagaq annertuumik akuliunneruvoq, taamaattumik tamanna pillugu aalajangiineq piffissamut killilikkamut atortussanngortitaavoq, peqatigisaanillu akuliunnerit sakkukinnerusut atornerqarsinnaanerata avartumik nalilersorneqartassalluni.

§ 35 – annoraaminermi ujatsiutaasanik atuineq

Pisortaq tamatumunnga pisinnaatinneqartoq ujatsiutaasat annoraaminermik sanaat atorlugit issiavimmut kaassuartakkamut, siniffimmut, issiavimmut perusersarfimmulluunniit aalajangiilluni qilersinissamut kommunalbestyrelsimi akuerineqarsinnaavoq, inuup timimigut ajoqusernissaa annertuumik aarlerinaateqarpat, pisunilu ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartilluinnarpassuk.

§ 36 – najugaqarfittut neqeroorummut akuersinani tigutinneq

Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsip inassuteqarneratigut inuup nuunneqarnissamut pinaasertup imaluunniit tamatumunnga paasinartumik akuersissuteqarnissamut piginnaasaqanngitsup, isumaginnikkut inatsisit naapertorlugit assersuutigalugu najugaqarfeqatigiinnut nuunnissaa pillugu aalajangiisinnaavoq, imaappat:

- 1) pineqartup pisariaqartinneqartumik ikiorneqarnissaanut tamanna ilumut pisariaqartinneqavippat, aamma
- 2) ikiuineq inuup maannamut angerlarsimaffigisaani pisinnaanngippat, aamma
- 3) pineqartup iliutsimi kinguneri paasisinnaanngippagit, aamma
- 4) pineqartoq inuttut imminut annertuumik ajoqusernissamut aarlerinartorsiorpat, aamma
- 5) nuunnissaata isumaginnginnissaa imminut illersorneqarsinnaanngippat.

Inuit tarnip pissusaasigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisimasut, nuunneqarnissamut pinaasinngitsut, nuunneqarnissamullu paasinartumik akuersissuteqarnissamut piginnaasaqanngitsut, tarnillu pissusaasigut piginnaasakillineq eqqarsartaatsikkut sanngiillinerup kingunerippagu sakkortusisimasoq, kommunalbestyrelsillu inassuteqaataa innuttaasup nakkutilliisuanit akuerineqarpat, nuunnissaa kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, imaappat

- 1) pineqartoq pisariaqartinneqartumik ikiorneqarsinnaassappat, najugaqarfissatut neqeroorumi najugaqarnissaa pisariaqassaaq, aamma
- 2) pisumi aalajangersimasumi pineqartumut isumassuinikkut naapertuunnerpaatut nalilerneqarsimassaaq.

§§ 37-40 – pulaartoqarnissamut killilersuinernut malittarisassat

Najugaqarfiup ilaanut innuttaasup kisimiilluni atorsinnaasaanut pulaartut isersinnaajunnaarsillugit aalajangiisoqarsinnaanngilaq. Akerlianilli ininut ataatsimoorussanut pulaartut isersinnaaffiat killilerneqarsinnaavoq, inunnillu aalajangersimasunit innuttaasut piffissami sumi pulaarneqarsinnaanerit killilerneqarsinnaalluni.

§§ 41-58 – Kapitali 10, sulianik suliarinnineq, allaffissorneq, il.il. pillugit

§§ 41-42

Immikkoortoq III naapertorlugu aalajangiinerni suut tunngavigineqassanersut aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkap innuttaasup kiffaanngissusianut annertuumik akuliunnerunera pissutigalugu, § 36 naapertorlugu aalajangiisinaassuseq Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumiippoq, taamaasilluni aalajangiisoqartinnagu oqartussaasut marluk suliamik suliarinnissimanissaat pissusissamisoorluni.

§§ 43-44

Pisuni qanoq ittuni innuttaasup eqqartuussisuserisumit ikiorneqarsinnaanera aalajangersakkatigut malittarisqaartinneqarpoq.

§§ 45-47

Kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuuteqarnissamut aqqutissat aamma tamatumunnga atatillugu kommunalbestyrelsip pisussaaffii aalajangersakkatigut malittarisqaartinneqarput.

§§ 48-49

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuuteqarnissamut aqqutissat, tamatumunngalu atatillugu suliat suliarineqartarnerat aalajangersakkani taakkunani aalajangersagaapput.

§§ 50-51

Eqqartuussivitsigut misiliinissamut aqcutissat aammalu Folketingip § 71-imut ataatsimiititaliaanut saaffiginninnissamut aqcutissat tassani malittarisaqartinneqarput. Innuttaasup tunngaviummik inatsit naapertorlugu pisinnaatitaaffii aalajangersakkanut marluusunut tunngavilersuutigineqarput.

§§ 52-58 – nalileeqqinneq, nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu.

Pineqaatip pisariaqartinneqanik oqartussaasut nalileeqqinnissamut sooq pisussaaffeqarnerat aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Pissaanermik atuineq pisuni qanoq ittuni nalunaarsorneqassanersoq nalunaarutigineqassanersorlu, qaqugukkut tamanna pissanersoq kimillu suliarineqassanersoq peqatigisaanik aalajangersarneqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneri

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi malittarisassat annertuumik aningaasartuutaanngillat. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najugaqarfittut ulluuneranilu neqeroorutini sulisut suliaminnik pioreersunik suliarinninnerminnut atatillugu qanoq iliornissaannut malittarisaqartitsineq pineqarpoq.

Imaassinnaavoq pissaanermik atuinerup timikkut qanoq atorneqarsinnaanera pillugu sulisut ilitsersuunneqartariaqartut, tamannalu pikkorissarnerni tamatumunnga aaqqissuusaasuni pisinnaavoq.

Pisunullu pissaanermik atuinermut atatillugu, soorlu angerlarsimaffimmit anitsaaliuinnermut, aalajangerlugit tigumminnermut assigiinngitsutigullu killilersuinnermut, kommunit aningaasartuutaat qaffassinnaapput, sulisut amerlanerusut pisariaqartinneqarsinnaammata teknikkikkullu atortorissaarutit amerlanerusut, soorlu karrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat matunillu ammaassutit immikkut ittut pisariaqartinneqarsinnaallutik.

§ Angerlarsimaffimmit anitsaaliugaanermut, tak. § 35, aamma najugaqarfissatut neqeroorummut tigutinnermut, tak. § 37, imm. 1, atatillugu eqqartuussisuserinut aningaasartuutit akiliinissamut kommunit pisussaaffilerneqarput.

Ukiup ataatsip ingerlanerani suliat taamatut ittut amerlasuujuunissaat naatsorsuutigisaanngilaq, tamatumunngali aningaasartuutaanerusussat ataatsimoortumik tapiissutit isumaqatigiinniutiginerannut ilaassapput.

Naatsorsuineq:

Innuttaasut tallimat missaat § 35-imut 37-imulluunniit ilaassasut naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattumik § 43, imm. 2 naapertorlugu aningaasartuutit tulluuttut missaanniissapput:

Innuttaasut:	5
Nalunaaquttap akunneri eqqartuussisuserisup	
innuttaasumut ataatsimut atugassaanut naatsorsuutigineqartut:	7
Eqqartuussisuserisumut nalunaaquttap akunneranut akiliut kr.:	1.200

5 x 7 x 1200 =

42.000

Taamaasilluni qaavatigut aningaasartuutit kommuninut akiligassatut pisussaaffiliunneqartut kr. 42.000 missaannik annertussuseqassapput.

Tamatuma saniatigut pissaanermik atuinerup qanoq allanngoriartornera pillugu kommunit nalunaarusiornissamut pisussaaffilerneqassapput, malinnaaqinissamik pisariaqartitsinerup nalilersorneqarnissaa siunertaralugu. Tamanna kommuninut nutaamik suliakkiissutaavoq.

Siunnersuutip matuma kinguneranik tamatumunnga qaavatigut aningaasartuutaasinnaasut ataatsimoortumik tapiissutit isumaqatigiissutiginiarnerannut ilaatinneqassapput.

Siunnersuummi matumani nalunaaruteqarnissamut malittarisassat kommunit maanna sulinerannik annertuumik allannguinngillat, pissaanermik atuinerit nalunaarutiginissaat pisussaaffigereeramikku. Tamatumunnga malittarisassat taamaallaat tulluarsarneqarput, suut naapertuunnerpaatut nalilersorneqareernerisa kingorna.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutikkut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliassaasa amerlinissaat naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Siunnersuut manna naapertorlugu naammagittaalluutit ima pissuseqassapput, suliarineqarnerat sukkasuumik pissalluni. Tamanna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aningaasartuutaanut atugassarititaasunillu atuineranut sunniuteqassaaq, imaassinnaavorlu sulisut amerlanerusut atorfinitsinnissaannut atugassarititaasut amerlanerusut akuersissutigineqartariaqassasut.

Peqqinnissaqarfik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutikkut qaavatigut artukkigaassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Innuttaasoq Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut taanna naapertorlugu pissaanermik atuilluni iliuseqarfigisassanngortoq peqqinnissaqarfimmik aqquusaagaqareersimassaaq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneri Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kinguneri Innuttaasut pineqartut nalinginnaasumik atugarissaassusiisa pitsanngoriartinnissaat inatsisissatut siunnersuutikkut eqqarsaataavoq. Meeqqanut suliassaqarfimmi pissaanermik atuinermut malittarisassat taamaallaat perorsaanermik siunertaqarput, taamaallaat meeqqanut tigummisaagallarnermut taarsiullugu paaqqutarineqartunut atuuttut pinnagit, meeqqanut taakkununnga perorsaanermik siunertaqarnerup saniatigut politiit paasiniaanerit ilanngullugu mianerineqartussaavoq. Taamaattoq inissiisarfimmiinnermut naleqqiullugu meeqqamut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi isumannaallisakkamiinnissaq suli pitsaanerujuassaaq.

Inersimasunik suliassaqarfimmi malittarisassat ima aamma oqaasertalersugaapput innuttaasup isumassornera, peqqissusaa isumannaatsuunissaalu sapinngisamik pitsaanerpaamik isumagineqartussanngorlugit.

6. Innuttaasunut kinguneri

Inatsisissatut siunnersuummi matumani malittarisaat innuttaasut inatsisitigut inissisimanerat pitsanngoriartinneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip malittarisassartaasigut pissaanermik atuinnermut aalajangersakkat inatsisikkut malittarisaqalerput. Tamanna isumaqarpoq allaffissornikkut aalajangikkamik tigummisaagallarnermut atatillugu innuttaasut pisinnaatitaaffii erseqqinnerulersut.

Tamatuma peqatigisaanik aalajangersakkat innuttaasunut ataasiakkaanut sakkortuumik akuliunermik kinguneqartut aalajangersarneqarput. Meeqqat assersuutigalugu immikkoortumut isumannaallisakkamut parnaarsimasunik silarlernik matoqartunut inissinneqarsinnaapput, inersimasullu pinngitsaalillugit nuutinneqarsinnaallutik. Aalajangersakkalli imatut aaqqissugaapput, taamatut pineqaatit atorsinnaassagaanni sakkortuumik piomasqaateqartoqarluni. Aamma pisuni amerlanerpaani kommunalbestyrelsi aalajangiinissamut piginnaatitaavoq, taamaaliornikkut assigiinngitsuliornissaagaluanutt qulakkeerinnittoqarluni, aamma maalaaruteqarnissamut periarfissat eqqartuussivitsigullu misiliinissamut periarfissat arlaqartut allattorneqarput, taakkunatigut inatsisigut isumannaatsuunissaq suli qulakkeerneqarqilluni.

7. Kinguneri allat pingaaruteqartut

Siunnersuut allanik pingaaruteqartunik kinguneqanngilaq

8. Oqartussaasunik, suleqatigiiffinnik il.il. tusarniaaneq.

Piffissaq tusarniaaffiusoq 24. majimiit 28. juni 2013-imut ingerlavoq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut tusarniaassutigalugu ukununnga nassiunneqarpoq...

KANUKOKA – Kommunit Kattuffiat

KANUNUPE

Siulittaasup Naalackersuisoqarfia

Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Nunamilu Namminerimi Pissutsinut Naalackersuisoqarfik

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkeruisoqarfik

Aatsitassanut, Inuussutissarsiornermut Sulisoqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Peqqissutsimut Attaveqaatinullu Naalackersuisoqarfik

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu

Naalackersuisoqarfik

Ilisimatusarfik – Grønlands Universitet
Meeqqat Inuunerissut - Bedre Børneliv (MIBB)
Meeqqat Inuusuttullu pillugit Suleqatigiiffik Nanu
Inuit Issittormiut Siunnersuisoqatigiiffiat – ICC – Kalaallit Nunaat
Naalagaaffiup Sinniisoqarfia
Meeqqat Inuusuttullu Oqaloqatigiinnittarfiat - Børnetalsmanden - MIO
Kalaallit Nunaanni Politiit
Tulararfik (Forstanderforeningen)
PIP
NIISIP – Inunnik Siunnersortit Peqatigiiffiat
Institut for Menneskerettigheder
Kattuffik Utoqqaat Nipaat
Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Piginnaanikitsut Kattuffiat
IPIS – Innarluutillit pillugit Ilisimasaqarfik Siunnersuisarfillu
Nunatsinni Advokatit – Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuserisut siunnersuisoqatigiit
Illersuisut – Kalaallit Nunaanni illersuisut peqatigiiffiat
Sorlak – Kalaallit Nunaanni Inuusuttut Siunnersuisoqatigiiffiat
Inatsisartut Ombudsmandiat
Inuit Pisinnaatitaaffiinut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi
Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit
Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik
PiSiu
Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik
Kommunit Kukkunersiuisui

Tusarniaanermut tulluuttut akissuteqarput:

KANUKOKA

Peqqissutsimut Attaveqaatinullu Naalackersuisoqarfik

Ilisimatusarfik – Grønlands Universitet

Meeqqat Inuusuttullu Oqaloqatigiinnittarfiat - Børnetalsmanden - MIO

Kalaallit Nunaanni Politiit

NIISIP – Inunnik Siunnersortit peqatigiiffiat

Institut for Menneskerettigheder – Tassunga ilaallutik Inatsisartut Ombudsmandiata kiisalu

Inuit Pisinnaatitaaffiinut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi oqaaseqaatai

IPIS – Innarluutillit pillugit Ilisimasaqarfik Siunnersuisarfillu

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartartik

Michael Mikkelsen – Inatsisitigut Siunnersuisartooq

Qaasuitsup Kommunia

Kommuneqarfik Sermersooq

Tulluuttut oqaatigaat oqaaseqaatissaqaratik:

Aatsitassanut, Inuussutissarsiornermut Sulisoqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu
Naalakkersuisoqarfik
Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik
Kommunit Kukkunersiuisui

Tusarniaanermut akissutit ilanngussaq 1-miipput.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Inatsimmut tunuliaqutitut isummersornermut pinngitsaaliisummik pineqaatit sapinngisamik pinngitsoortinneqarnissaat tunngaviusumik qulequtarineqarpoq.

Aalajangersakkakut erseqqisaatigineqarpoq qaqutigorluinnaq pissaanermik atuisoqassasoq. Pissaanermik atuineq sioqqullugu innuttaasut isumassuinikkut isumaginninnikkullu perorsaanikkut atukkaminnik ikiorneqassapput. Peqatigisaanillu atsikkutariissaarisumik isiginninnissaq aalajangersakkamut aallarniutitut erseqqissarneqarpoq, tamannalu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi tamarmiusumi atuuppoq.

§ 2-mut

Immikkoortoq II-mi inuit pineqartut aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq. Immikkoortumi tamatumani malittarisassat taamaallaat meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut inissinneqartunut atuupput, meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut isumannaallisakkanut inissinneqartut ilanngullugit. Taamaasiornikkut malittarisassat ilaqutariinnut paaqqutarinnittartunut assigiinngitsunut tamanut inissiiffiusunullu allanut atorneqarsinnaanngillat. Immikkoortoq 2-mi malittarisassat innuttaasunut 18-it sinnerlugit ukiulinnut, malinnaaffigineqaqqillutik ulloq unnuarlu paaqqinniffinniittunut atorneqassanngillat.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq aallaavittut tassaavoq isumassuinissamut pisussaaffeqartoq, meeqqap naammaginartunik nerisaqarnissaa, atisaqarnissaa najugaqarfeqarnissaalu qulakkeerniarlugit isumassuisussaasoq, aammalu meeqqap atugai pillugit aalajangiisussaasoq, assersuutigalugu atuarnera pillugu. Meeqqat angerlarsimaffiup avataani najugaqartut isumassorneqarnissamut toqqissisimanissamullu assigisaanik pisinnaatitaaffeqarput, meeqqallu allat sinneri assigalugit ataqqinnittumik pineqarnissamut pisinnaatitaaffeqarlutik. Meeqqanulli taakkununga pisortat, meeqqat angajoqqaavi sapinngisamik akuutillugit, isumassuinissamut pisussaaffeqarput.

Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartut inuit allat najornerannut nalinginnaasumik ileqqunik malittarisanillu ilikkagaqarnissaat qitiuvoq, inuillu allat inuiaqatigiinnut avatangiisiminniittunut sunneqatigiittarnerat pillugu ilikkagaqarnissaat

qitiulluni, avatangiisianniittunut ilaallutik inuiaqatigiit paaqqinniffii, suleqatigiiffii, suliffii oqartussaasuilu.

Tamatumunnga atatillugu isumassuinerup tamatuma ingerlannissaanut suut sinaakkutigineqarnissaanut malittarisassaliornissaq pingaaruteqarpoq.

§ 3-mut

Immikkoortoq III-mi malittarisassat taamaallaat inunnut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisimasunut atorsinnaapput. Tamatumunnga pissutaavoq inuit tarnikkut pissutsimikkut nalinginnaasumik piginnaanillit imminnut iluaqutaasut isumaginissaanut namminneq piginnaasaqarmata, inuttullu kiffaangissuseqarnerup innarlerneqarsinnaanngissusianik tunngaveqarnerup malitsigisaanik, innuttaasoq akuersiteqqaarnagu iliuitsit aallartinneqassappata, immikkut ittumik inatsisitigut tunngaveqarnissaq piumasqaataalluni. Inuit tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumiilluunniit piginnaanikillisimasut isumassorneqarnissaasa isumaginissaanut pisortat ikiuunnissaat pingaaruteqarpoq, taamaasilluni inuit pineqartut imminnut ulorianartorsiortinnginniassammata allanilluunniit ulorianartorsiortitsinatik Inuit tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaanikillisimanertik pissutigalugu imminnut isumagisinnaanngitsut, tamannalu pissutigalugu namminneq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimminnik piviusunngortitsinissamut annertuumik ajornartorsiuteqartut pisariaqartitaminnik ikiorneqassapput, isumassorneqarlutik paaqqutarineqarlutillu, il.il. peqatigisaanillu ataasiakkaanut inatsisitigut isumannaatsuunissaq attanneqaannassalluni.

Pisuni taamatut ittuni innuttaasut isumassorneqarnerat isumaginninnermut oqartussaasunit isumagineqassaaq, inuillu tarnikkut pissutsimikkut piginnaasakillisimanermik kinguneranik namminneq inuunerminnik erseqqivissumik isumaginnissinnaanngitsut sumiginnagaannginnissaat isumagissallugu. Inuit tarnikkut pissutsimikkut annertuumik piginnaasakillisimasut immikkut suliniuteqarnissamut atatillugu isumaginninnermi inatsisit malillugit neqeroorutinut pisariaqartinneqartumik pisuni arlaqartuni akuersisinnaasanninnerat tamatumunnga pissutaavoq. Isumassuineq inuit ataasiakkaat namminneq aalajangiisinnaanerat ataqqillugu pisassaaq.

Suliamut attuumassuteqartumik uppernarsaatit pisariaqartitat assersuutigalugu tassaasinnaapput nakorsatut ilinniarsimasumit, perorsaatut ilinniarsimasumit imaluunniit tarnip pissusaannik ilinniarsimasumit uppernarsaatit.

Piginnaasat annikillisimanerisa annertuujunissaannik ataavartuunissaannillu piumasqaatip kinguneranik, assersuutigalugu pineqartoq qaangigassaminik paatsiveerusimaartillugu, pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat atorneqassanngillat, aamma inunnut annikitsuinnarmik puigortunngortunut atorneqassanatik.

§ 4-mut

Timikkut pillaanerup inerteqqutaanera isumaqarpoq, meeqqat annersillugit pillarnissaat allatigulluunniit timikkut tarnikkulluunniit nakuuserfiginissaat inerteqqutaasut. Aalajangersagaq naveersinnaatitaanermut tunngasuunngilaq, immikkoortoq II taamaallaat ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pissutsinut malittarisassaqaqtitsimmat, taakkunani sulisut atorfeqartut meeqqanik inissinneqarsimasunik isumaginnittuusarlutik, meeqqanut angajoqqaatut oqartussaasut pinnatik.

Kanngunarsaasumik pineqarneq assersuutigalugu tassaasinnaavoq, meeqqap sulisunut meeqqanullu allanut pitsaanngitsunik oqaasertalimmik oqaluuserineqarnini tusaappagu. Mitallerneq assersuutitut tassaasinnaavoq meeraq sulisunit meeqqanut inuusuttunullu allanut illaruaatissiarineqarpat – imaluunniit meeqqat akornanni mitalleqatigiittut sulisunit tusaanngitsuusaarneqarpata sulisorlu akuliunnani uparuaananiluunniit. Nikassarpasissumik pineqarneq assersuutigalugu tassaasinnaavoq meeraq sulisunit appiunneqartuarpat naqqinneqartuarlunilu, imaluunniit sulisunit pitsaanngitsumik pineqartarluni sulisunillu pitsaanngitsumik najorneqartarluni.

§ 5-imut

Imm. 1

Aalajangerlugu tigumminilluni imaluunniit inimut allamukaassilluni pissaanermik atuineq aatsaat pisinnaavoq, taamatut pissusilersornerup kinguneranik inimi sumiiffigisamiiginnarnissaq imminut illersorneqarsinnaanngitsoq pisumi aalajangersimasumi nalilerneqarpat, ilanngullugu pissusilersorneq meeqqanut allanut annertuumik ajoqusersuutaappat imaluunniit ajornartorsiutaappat, pineqartup ataatsimoortut akornanniiginnarnissaa imminut illersorneqarsinnaanani. Meeraq assersuutigalugu nakuuserniartartuusimappat, pineqartorlu annertuumik kissaammersimaarluni, taava pineqartup nakuuserniaqqissinnaanera aarlerinaataasinnaavoq. Pisumi tassani aalajangersimasumi meeqqat allat mianerisa kingunerisinnaavaat meeqqap pineqartup aalajangerlugu tigusariaqarnera, immaqalu inimut allamut ingerlattariaqarnera. Pisumi tassani aalajangersimasumi pineqartup ataatsimooqatigiit akornanniiginnarnissaata imminut illersorneqarsinnaajunnaassutaanik pineqartup iliuuseqarnissaa pissusiviusutigut tunngavissaqartumillu aarlerinaateqassaaq.

Meeqqap imminut ajoqusernissaa allanilluunniit ajoqusiinissaa pinngitsoortinniarlugu aalajangerlugu tigumminilluni imaluunniit meeqqamik inimut allamukaassilluni pissaanermik atuineq inerteqqutaanngilaq. Pisumi taamatut ittumi meeqqap inimi sumiiffigisaminiiginnarnissaanut pissusilersornerata imminut illersorneqarsinnaanngissusianik piumasqaammik eqqortitsinani aalajangerlugu tigumminittoqarsinnaavoq.

Meeqqap imminik allanilluunniit ajoqusiisumik iliuuseqarsinnaaneranik ilimaginninneq naammangilaq. Meeraq aatsaat imminik allanilluunniit ajoqusiisumik iliuuseqarlunnalerpat aalajangerlugu tigummininneq aatsaat pisinnaavoq. Assigisaanillu pissaanermik atuineq

pitsaaliuissutitut atorneqaqqusaanngilaq – assersuutigalugu pisuni meeqqap siusinnerusukkut sakkortuumik aarlerinartumillu pissusilersuuteqarfigisimasaani.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisut pisunut ulluinnarni saqqummeriataartunut pinasuartumik qisuaariaateqarnissaat aalajangersakkakut periarfissaqalerpoq, pisuni meeqqat timikkut aalajangerlugit tiginissaat imaluunniit tigullugit inimut allamukaannissaat pisariaqartussaalluni.

Taamaalilluni aalajangersagaq atorsinnaassappat inuup inummik allamik ajatsisimanissaa attupillaasimanissaaluunniit naammanngilaq. Oqaasiinnartigut qunusaarinerit aamma nammineramik aarlerinaateqanngillat.

Aalajangersakkakut inummik inimut parnaarsimasumukaassisoqarsinnaanngilaq, taamatut iliorneq kiffaanngissusiaanerup assigiinnassammagu.

Imm. 2

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisut pisunik ataasiakkaanik pissutsinillu pisumik aallartitsisunik nalilersuisarnissaat pingaaruteqarpoq. Aalajangersakkami minnerpaaffissaanik tunngaveqarneq erseqqissaatigineqarpoq. Taamaattumik pisariaqavinningsumik pissaanermik atuineq inatsisitigut akuerisaassanngilaq.

Nalinginnaasut

Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermi Inatsit, nr. 306, 2008-eersumi § 9-mi imminut illersortariaqarneq pillugu aalajangersakkami allaaserineqartut inatsisissatut siunnersuutip matuma saniatigut aamma atuupput.

Imminut illersortariaqarneq tassaavoq inatsisinik unioqutitsisumik nammineq saassunneqarnermi imminut illersorniarluni allallulluunniit saassunneqarnerani illersuiniarluni saassussisumut iliuitsit nalinginnaasumik pillaatissiissutaasinnaagaluartut. Imminut illersortariaqarnermi iliuitsit pillaatissiissutaasinnaanngillat.

Pissutissaqanngitsumik saassussinermut aallartinneqareersumut imaluunniit pissutissaqanngitsumik saassunneqalernermit imminut illersorniarluni imaluunniit taakkuninnga pinngitsoortitsiniarluni iliuseq pisariaqartuussaaq. Tamatuma saniatigut saassussinerup qanoq ulorianartigineranut, saassussisup inuttaanut saassunneqartullu inatsisitigut pisinnaaffiisa pingaarutaannut naleqqiullugu imminut illersorniarluni iliuitsit imminut illersorneqarsinnaasunik qaangiinninnissaat ilanngullugu piumasaqaataavoq. Imminut illersorniarluni iliuseq pisariaqartuussaaq, tamannalu isumaqarpoq iliuitsip annikinnerusumik akuliuffiusup siunertaq eqquutsissinnaasimassappagu iliuseq imminut illersorniarnerunngitsoq. Taamaattumik imminut illersorniarluni iliuseq pitsaaliuineramik siunertaqarluni atorneqarsinnaanngilaq.

Imminut illersortariaqarneq pillugu aalajangersakkat tunngavigalugit iliuseqarsinnaanermut iliuitsit suut pitsaaliuinerlut isigineqarsinnaanernut killiliussa qaaqineqassaaq qunusaarluni iliuitsip qaqugukkat aallartinneqarsimasutut aarlerinaateqarlunnartutulluunniit isigineqalerluni piviusunngorsimatigineranik naliliineq aallaavigalugu.

§ 6-imut

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisakkani malittarisassat suut atuunnerannut aalajangersagaq aallarniutaavoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup suliassaa tassaavoq meeqqamik ulluinnarni isumassuinissaq, aammalu perorsaaniikkut anguniakkat aallaavigalugit pisariaqartinneqartumik tapersersuinissaq, siunnersuinissaq katsorsaanissarlu.

Imm. 2

Angerlarsimaffiit amerlanersaat unnuakkut parnaarsimasarput. Inuit unnuakkut paaqqinniffimmut isernissaannut meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffimmiittut illersorniarlugit meeqqallu unnuakkut anisinnaannginnissaat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq inatsimmut ilanngunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut ullup ingerlanerani piffissani sivikitsuni matut parnaarsimatinneqarsinnaapput, nalinginnaasumik angerlarsimaffiit assigalugit susassaqqangitsut isertikkusunngat taamatut iliorusunnerugaanni. Meeqqalli anerusukkunik anisinnaqqullugit meeqqat inissinneqarsimasut matunik parnaarsimasunik ammaasinnaassapput.

Imm. 3

Meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuisoqarsinnaanera aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq. Tamatuma saniatigut § 8 innersuussutigineqarpoq, taamatut misissuinerlut malittarisassat tassani aalajangersagaammata. Meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuineq annertuumik akuliunneruvoq. Tamatumani meeraq tunngaviumik inatsimmi § 72-ikkut aamma meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaatigut illersugaavoq.

Imm. 4

Allaffigeqatigiittarnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu attaveqatigiinnernik nakkutilliisoqarsinnaanera aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq. Tamanna aamma tunngaviumik inatsimmi aamma meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni atuuttunit immikkut akuerisaasumik avaqutsineruvoq. Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi § 13-imi aalajangersarneqarpoq

pisuni qanoq ittuni suullu mianerisassatut malittaralugit attaveqaqatigiittarnernik nakkutilliisoqarnissaanik aalajangiisoqarsinnaanersoq.

Imm. 5

Aalajangersakkami § 15 innersuussutigineqarpoq, meeqqap piffissami sungiussiartorfissami ullut 14-it tikillugit sivilissulimmi anitsaaliorneqarnissaanik aalajangiisinnaanermut tunngavissiisoq. Aalajangersagaq paaqqinniffinnut isumannaallisagaanngitsunut taamaallaat atuuppoq, taakkunani meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik qimatsinissaanik unitsitsinissaq periarfissaanngikkaluarmat.

§ 7-imut

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisakkani malittarisassat suut atuunnerannut aalajangersagaq aallarniutaavoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik isumannaallisagaq tassaavoq ulloq unnuarlu paaqqinniffik igalaat matullu silarliit parnaarsimatinnissaannut periarfissaqarfiusoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi isumannaallisakkami perorsaanermut tunngaviit aallaavigalugit meeqqap inuiaqatigiinnut akuuleqqinnissaa sulissutigineqassaaq.

§ 8-mut

Imm. 1

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni sulisut pisuni qanoq ittuni pissutsinilu qanoq ittuni, ilaatigut isumannaatsuunissaq mianeriniarlugu pigisanik pigisanillu tigussaasunik ujarlerluni meeqqap inuttaanik inimillu sumiiffianik misissuisinnaanerat aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2

Meeqqap inuusuttulluunniit inuttaanik imaluunniit taassuma inimik sumiiffigisaanik misissuinissamut sakkussat sallaannerusut misilikkaluarsimanissaat imaluunniit erseqqivissumik naammanginnerat piumasaqaataavoq. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq akuliunnerup atsikkutigiinnginneranik naliliineq meeqqap pisimasumik misiginera aallaavigalugu pissasoq.

Imm. 3

Misissuineq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi ingerlanneqassaaq. Taamaattumik misissuinerup ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi perorsaanermut ilaanerata aammalu pillaaatananilu kanngunarsaataannginnerata meeqqamit paasineqarnissaata paaqqinniffimmi sulisunit alaatsinaanneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Imm. 4

Misissuinerup pinasuartumik ingerlanneqarnissaa pisariaqarpat, misissuinerlu aallartinneqartinnagu meeqqap oqaloqatigeqqaarnissaa periarfissaqarsimangippat, aalajangersagaq manna atorneqarsinnaassaaq. Assersuutigalugu meeraq aanngajaarniutit arlaannik annertuallaamik pisimappat, meeqqap inaata misissornissaa sulisut kissaatigissavaat, aanngajaarniutaasinnaasut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi meeqqanit allanit nassaarineqassanngimmata.

Imm. 5

Pissutsit pinasuartut pissutigalugit meeqqap inuttaanik ingerlaannaq misissuisoqassappat, misissuinermilu sulisut marluk peqataanissaannut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi maanna sulisut naammangippata, misissuineq sulisumit ataasiinnarmit ingerlanneqarsinnaassaaq.

Imm. 6-8

Aalajangersakkami allaaserineqarpoq pigisat meeqqap tigungmiarisai paaqqinniffimmi pisortap qaqugukkut tigungmigallarsinnaanerai. Peqatigisaanillu pisortap pigisat taakku qanoq iliuseqarfigissanerai malittarisassaqtinneqarpoq.

Torersuunissaq isumannaatsuunissarlu mianeriniarlugit pigisat peerneqartussat assersuutigalugu tassaasinnaapput, pigisat inunnik allanik ajoqusiissutaasinnaasut, imaluunniit pigisat aserorterinermut atorneqarsinnaasut.

Pigisat arsaarinnissutaagallartut allattorsimaffiat suliarineqassaaq, taamaasilluni meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmit nuussaguni imaluunniit pigisap tunniuteqqinnissaa imminut illersorneqarsinnaalerpat, meeqqap pigisat taamaassappat tigoqqissinnaassammagu.

Pigisat meeqqamit pigineqanngitsut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ingerlaannaq arsaarinnissuigisinnaavai. Taamatut ippoq pigisat ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pigippagit soorunalumi aamma tillitaasimappata.

§ 9-mut

Aalajangersakkakut siunnersuutigineqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisakkani sulisut meeqqap inimik sumiiffianik misissuisinnaassasut, torersuunissamut malittarisassat isumannaallisannikkullu mianerisassat malinneqarnissaasa qulakkeernissaannut misissuineq pisariaqarpat. Inissiinerup aallartinnerani, pulaartoqarneq sioqqullugu pulaartoqarnerullu kingorna kiisalu peqannginneq sioqqullugu peqannginnerullu kingorna ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi isumannaallisakkami sulisut meeqqap inimik sumiiffigisaanik misissuisinnaassasut siunnersuutigineqarpoq. Pisuni taamatut ittuni aalajangersimasunik pissutissaqarnissaaq piumasaqaataassanngitsoq siunnersuutigineqarpoq. Pisunik immikkoortoqarfiup aalajangersimasunik pissutissaqarani meeqqap inimik sumiiffigisaanik misissuisinnaanerani tullerriaaraluni allattukkat tamakkiisuupput.

§ 10-mut

Pissutigisat aalajangersimasut taaneqarneranni eqqarsaatigineqartut ilagaat assersuutigalugu nerinermi sakkunik ipittunilluunniit allanik igaffimmi amigaateqartoqartoqarneranik sulisut paasisaqarnerat, imaluunniit iikkamut kigartuisoqarsimaneranik sulisut paasisaqarnerat, taamaasillunilu meeqqap kigartuinermini sakkoq atugaa ipittuusimassasoq inngigissuusimassasorluunniit ilimagineqassalluni. Inuusuttup ilioriaasaasa nalinginnaasunit annertuumik allaanerusutut nalilerneqarnerat pissutaaqataasinnaavoq, inuusuttullu ikiaroorartunik tigumiagaqarnera sulisunit pasitsaassimaneqarluni. Aamma meeqqamik nammineramik allaniilluunniit ajoqusiislinnaasut pigisaasorineqassapput, taamaattumillu isumannaatsuunissaq pissutigalugu meeqqap pigisanik pineqartunik tigummianginnissaa (tigummiarunnaarnissaa) pinngitsoorneqarsinnaanani. Aalajangersakkami assersuutit tamakkiisuunngillat.

§ 11-mut

Imm. 1

Meeqqap inimi sumiiffigisaani meeqqap piinik misissuinermit meeqqap najuunnissamik neqeroorfigineqannginneranut imaluunniit misissuinerup kingorna ingerlaannaq misissuineq taassumalu inernerat pillugu nassuiaanneqannginneranut pissutsit immikkut ittit pissutaasinnapput, meeqqap timikkut imaluunniit tarnip pissusaasigut qanoq issusia pissutaasinnaalluni.

Imm. 2

Aalajangersakkami oqaaseq "sikaaviit" atorneqarmat, sikaaviit aalaakkaasut nikisinneqarsinnaanngitsut pineqarput. "Amusarissat" atorneqarmat amusarissat aalaakkaanngitsut, inimi nikiseqattaarneqarsinnaasut pineqarput.

§ 12-imut

Imm. 1

Meeqqap inuttaanik misissuinermit suut ilaanagerat qanorlu iliortoqassanissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Taamatut misissuinermit inuup timaanut pulatitsisoqassanngilaq. Tamanna assersuutigalugu isumaqarpoq, misissuinissamat piginnaatitaasup meeraq qinnuigisinnaagaa qanini ammaqqullugu, oqqanilu qummooqqullugu, inuulli nammineerluni inussani meeqqap qarnanut pulatissanngilai.

Imm. 2

Pinasuartunik pissuteqarluni meeqqap inuttaanik misissuineq ingerlaannaq ingerlanneqassappat, aammalu inuup meeqqatut suaassusillip misissuisuunissaanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisoqanngippat, misissuineq inummit meeqqamit allaanerusumik suaassuseqartumit ingerlanneqarsinnaassaaq.

§ 13-imut

Meeqqat tamarmik ulloq unnuarlu paaqqinniffinni najugaqartut, aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinni isumannaallisakkani najugaqartut aalajangersakkamut tassunga ilaatinneqarput. Taamaalilluni aalajangersagaq meeqqanut pineqaatissinneqarsimasunut, pineqaatissiisumminnik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi naammassinnittunut aamma atuuppoq.

Tamatuma saniatigut inuusuttunut tiggummissaagallarnermut taarsiullugu immikkoortoqarfimmi isumannaallisakkamiittunut malittarisassat immikkut ittut atuupput, tak. Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi § 14.

Meeqqap ingerlalluernerata ineriartorneratalu eqqarsaatiginerat pissutigalugu pineqartup inunnut inissinneqarfiup avataaniittunut attaveqaqateqartarnerata killilerneqarnissaata pisariaqarnera, amerlanertigut inissinneqarfigisap kommunillu inissiisup oqaloqatigiinnerisigut nalilerneqartarpoq.

Paaqqinniffik sumiiffigisarluunniit meeqqap avatangiisimiittunik attaveqaqateqartarnissamut periarfissaanik nakkutilliisunik illumi malittarisassiorsinnaanngilaq. Sumiiffigisami kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunuliaqutaralugu aatsaat nakkutilliisoqarsinnaavoq.

Imm. 2-6

Allaffigeqatigiittarnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu attaveqaqatigiinnernik, nakkutilliinermi periutsit aalajangersakkani allaaserineqarput, aamma imm. 1 naapertorlugu aalajangiisoqarsimagaluortoq meeqqap nakkutigineqanngitsumik kikkunnik attaveqaqateqarsinnaanera pineqarluni.

§ 14-imut

Meeraq inissiisarfimmiitinneqarani tiggummissaagallarnermut taarsiullugu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmiitinneqassaaq, meeqqap pisariaqartitaanik isumaginnilluernerusinnaasumi, nalinginnaasumillu meeqqamut avatangiiserinnerusumi. Meeraq sulit tiggummissaagallartut pisinnaatitaaffiinik pisinnaatitaaffeqarpoq.

Suliamik paasiniaanerup tamanna pisariaqartippagu, meeqqanut tiggummissaagallarnermut taarsiullugu inissinneqarsimasunut pulaartoqarnissaa politiit akerlerisinnaavaat. Aamma pulaartoqarnerit nakkutigineqarlutik ingerlanissaat politiit piumasarisinnaavaat. Aammattaq meeqqamut meeqqamillu allakkat misissornissaat unitsinnissaalluunniit politiit piumasarisinnaavaat, aamma meeqqap inunnik inissinneqarfigisap avataaniittunik oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissaa allatigulluunniit attaveqaqateqarnissaa inerteqqutigisinnaallugu, kiisalu oqarasuaatikkut oqaloqateqarnerit allatigullu attaveqaqateqarnerit tusarnaagaanissaat piumasarisinnaallugu.

Nakkutilliisoqarnissaanik politiit aalajangerpata, aalajangiineq pillugu meeraq ilisimatinneqassaaq, tamatumalu kingorna aalajangiinerup eqqartuussivimmut aalajangigassanngorlugu saqqummiunneqarnissaa meeqqap piumasarisinnaallugu. Meeraq tiggummissaagallarnermut taarsiullugu isumaginninnikkut suliaasaqarfiup ataani ulloq unnuarlu

paaqqinniffimmi isumannaallisakkamiittoq, allanik attaveqarnissamut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit mattunneqassasoq eqqartuussiviup eqqartuussisaaseq pillugu inatsit naapertorlugu aalajangersinnaavaa.

Imm. 2-4

Meeqqap § 14-imut ilaatinneqartup nakkutigisaanngitsumik kikkunnik tamatigut attaveqateqarsinnaanera aalajangersakkami allaaserineqarpoq.

Imm. 5-6

Meeraq politiitit tigummisaanani ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut isumannaallisakkamut inissinneqarsimatillugu, politiit attaveqaqatigiinnernik nakkutilliinerat aalajangersakkakut malittarisarpoq. Taamaattumik paasiniaanissaq eqqarsaatigalugu meeqqap avataaniittunik nakkutigineqarani attaveqateqartarsinnaaneranut politiit akerliliisinnaapput, taamaattoq imm. 2-4-mi inuit suliffeqarfiillu taaneqartut pinnagit.

Pineqaatilli taama akuliuffiutigisup eqqartuussivimmut saqqummiunneqarnissaa tamatigut piunasaqaatigineqarsinnaavoq.

Eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit pisinnaatitaaffinnik il.il. annikillisaanernut, tigummisaagallarnermut taarsiullugu paaqqutarineqartunut atugassanngortitaasut nalilersornerannut, taakkuninngalu aalajangiussinermut kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaassuseqanngilaq.

§ 15-imut

Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffinniittut meeqqap inissinneqarnerata aallartinneranit ullut 14-it tikillugit anitsaaliorneqarsinnaanerat aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq. Piffissami sungiussiffiusussami anitsaaliugaanissamik meeqqap pineqartup qanoq sivistigisumik pisariaqartitsineranik naliliinermi, meeqqanut ataasiakkaanut naliliisimanissaq pingaaruteqarpoq.

Meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik taassumaluunniit eqqaanik qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu aatsaat aalajangersimasumik tigumminnittoqartassaaq. Matut il.il. parnaarsimatinnissaat periarfissaqanngilaq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit meeqqap inissinneqarneraniit ullut 14 tikillugit meeqqamik anitsaaliuisinnaanerannik kommunalbestyrelsi aalajangiisutut pingaaruteqarpat, meeqqallu immikkut pisariaqartitaasa eqqortinneqarnissaannut pingaaruteqarluni. Imaassinnaavoq najugaqalernerup aallaqqaataani meeraq eqqissitissallugu pisariaqartinneqartoq, meeqqap aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inersimasut akornanni attuumassuteqarnerup pilierartortinnissaanut periarfissaqartoqartariaqartoq, imaluunniit paaqqinniffimmi

isumaginninnikkut perorsaariaatsimik sullinneqarnissamut meeqqap piumassuseqalernissaanut eqqissilluni piffissaqartoqartariaqarluni.

Inissiinerup ajalusoornertigut meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut allamut nuunneqartariaqarsimatillugu meeqqap inissinneqarneraniit ullut 14-it siulliit anitsaaliorneqarnissaanik aalajangiineq uteqqinneqarsinnaavoq,.

Angerlarsimaffiup avataanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissiinissamik aalajangiinnermut atatillugu, siunnersuummi imm. 1 naapertorlugu anitsaaliuinissamik aalajangiisoqarsinnaavoq. Tamanna inissiinissamut akuersisimasunut inissiinissamullu akuersisimannigitsunut atuuppoq.

Meeqqap ikiorneqarnissamut immikkut ittumik pisariaqartitaasa eqqortinnissaanut ullut 14-it tikillugit anitsaaliuinerup annertuumik pingaaruteqartuunissaa aamma isumaginninnikkut perorsaalluni suliniarnermut aalajangiisumik pingaaruteqartuunissaa imm. 1 naapertorlugu aalajangiinissamut piumasaqaataavoq, taamatut akuliunnerup akuliunnermit angusanut naleqqiullugu atsikkutigiiituunissaa ilanngullugu. Akuliunnerup isumaginnikkut perorsaalluni suliniarnermut aalajangiisumik pingaaruteqarnera, meeqqallu ikiorneqarnissamut immikkut ittumik pisariaqartitaasa eqqortinnissaat isumaqarput, aatsaat meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimiitillugu isumaginninnikkut perorsaasoqarsinnaasoq. Assersuutigalugu meeraq paaqqinniffinnit arlaleriarluni qimaasarsimappat, imaluunniit isumaginninnikkut perorsaalluni katsorsaanermut takkutinnigitoortarsimappat, sulisunut attuumassutit pileriartortinnissaat ajornassaaq. Pineqartup nikeriarnissamut kiffaanngissuseqarneranik killiliineq pisariaqarnerpaaginnartut killeqartinneqassaaq, aammalu isumassuinnermut perorsaanermillu suliniuteqarnermut taarsiutaanngisaannassalluni.

§ 16-imut

Immikkoortoq II-mi aalajangersakkanit aalajangersagaq taanna kisiartaalluni, aalajangiinnermut meeqqap tarnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakitsuunissaanik piumasaqaatitaqarpoq. Tamanna isumaqarpoq meeqqap tarnikkut ineriartornera ukioqatiminut naleqqiullugu angummatinnigitoq, tamannalu ataavartumik atugassarigaa. Tamanna inunnguutsimik ajoquteqarnermik pissuteqarsinnaavoq, imaluunniit kingusinnerusukkut ajoqutinngorsimasinnaalluni. Aalajangersakkami inunnut pineqartunut ilaasutut assersuutitut taaneqarsinnaapput meeqqat qaratsamikkut ajoqusersimasut.

Inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu kalerrisaarutit sumiiffissiutillu taamaallaat atornerqarsinnaapput pineqartoq ajoqusersinissamut imminut navianartorsiortinnissaa imaluunniit inuit allat ajoqusersinissaanut navianartorsiortitsinissaa aarlerinaateqarpat. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup kalerrisaarutinik sumiiffissiutinillu atuinissaa nalilersulerpagu, inummik ajoqusertoqarsinnaanerata aarlerinartoqarnera uppernarsineqarsinassaaq. Inummik ilisimanninnerup takutissimassavaa inuk pineqartoq ”matunik ujaasisuusooq”. Meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinniffik immaqa qimakkumaaraa taamaasiornermigullu imminut

uloriartorsiortikkumaartoq ilimagissallugu naammangilaq, pineqartulli inissinneqarfimminik qimatsigajuttuunera pillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffik aalajangersimasumik ilisimasaqariissaaq, imaluunniit pineqartup ulorianartumut, assersuutigalugu qaqqanut inuilaamullu, aqqusinermut umiarsualiveqarfimmulluunniit, ingerlagajuttarnera ilisimasaqarfigissallugu.

Kalerrisaarutininik sumiiffissiutinilluunniit inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinissap aallartinneqarnissaanik qinnuteqaatit suliarineranni, ajoqusernerit qanoq ittut pitsaaliorniarneqarnersut kommunalbestyrelsip maluginiassavaa. Ajoqusernerit nalinginnaasut silami pisuinnarmik angalanermi pineqarsinnaasut, assersuutigalugu pisuunnaat aqqusernanni aputeqarluni pujattumi orlunerit, imaluunniit aqqusinermi maniitsumi ulortoorluni pillutsitsinerit, lalerrisaarutininik sumiiffissiutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuilernissamut naammaginartumik tunngaviunngillat.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq taamaallaat inuit ajoqusernissaasa aarlerinaataaneranut tunngavoq, taamaasilluni pisut taamaallaat pigisanik ajoqusiinissap aarlerinaateqarfii ilaatinneqarsinnaanngivillutik.

Inunnut kalerrisaarutininik sumiiffissiutinillu atuisoqarnissaanik naliliinermi, timikkut isumannaatsuunissap eqqarsaatiginerata saniatigut, nakkutilliinerup aallartinneqannginneranut naleqqiullugu taamatut iliuuseqarneq meeqqap akornuteqarani periarfissaqarnerata annerulerneranik, inuuneratalu pitsaanerulerneranik kinguneqassanersoq ilanngullugu eqqarsaatigineqartassaaq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi aalajangersagaq atortunut assigiinngitsunut marlunnut tunngavoq:

- 1) kalerrisaarutit, meeraq tarnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillimasooq inissinneqarfigisaminik qimatsippat, sullissisunut allanullu kalerrisaarinissamik siunertaqartut aamma
- 2) sumiiffissiutit, meeqqap periarfeerussap sumiiffissinissaanut atorneqarsinnaasut. Kalerrisaarutininik qisuariaateqarsinnaasunik sulisoqarnissaa allanilluunniit inoqarnissaa aalajangersagassatut siunnersuummi piomasagaataavoq. Aalajangersagassatut siunnersuummi pineqartumi kalerrisaarutit sumiiffissiutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat meeqqap nikeriarninnguiniq tamanik ataavartumik nakkutilliinissamut atorneqarsinnaasut atorneqarnissaat periarfissaatinneqanngilaq.

Kalerrisaarutit sumiiffissiutinillu atornissaannut siunnersuut naapertorlugu piomasagaataavoq taakku inunnut ataasiakkaanut atugassiaassasut. Imatut paasillugu, inuup pineqartup aninera imaluunniit inissinneqarfigisami avataani ingerlaffii taamaallaat atortut nalunaarsussagai. Inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu atortut, inuit tamarnik ingerlaffiinik nalunaarsuisut atorneqarnissaat inatsisitigut inerteqqutaassaaq. Matumi pingaarnermi naatsiivimmulluunniit

matumi matup siarnga assigisaaluunniit – iserluni anilluniluunniit – ingerlasoqarneranik paasisitsisoq, najugaqartut ingerlaffiunik nalunaarsuinerunngilaq.

Taamaallaat pisuni immikkorluinnaq ittuni kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorneqarnissaat aalajangerneqarsinnaavoq. Atortunik taamatut ittunik atuinissamik aalajangiineq. inunnik ajoqusiinissap aarlerinaataarunneranut pingaaruteqartumik tapertaasinnaassaaq. Meeqqap ingerlanera pissusilersuutaalu meeqqap allalluunniit ajoqusernerannik kinguneqannginnissaat qulakkeerniarlugu iliuitsit minnerusumik akuliuffiusut atorneqarsinnaanngippata, kalerrisaatutunik summiiffissiutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik aatsaat atuisoqarsinnaavoq.

Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorneqarnissaannut qinnuteqaatit suliarineranni, kommunalbestyrelsip aalajangerneranut immikkoortut tulliuttut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup najugaqarfigisalluunniit naammaginartumik nassuiaataat ilaatinneqartariaqarput:

- 1) piginnaasat annikillisimanerannut suliamut attuumassuteqartumik uppernarsaatit pisariaqartinneqartut pigineqarpat, assersuutigalugu nakorsap uppernarsaataa assigisaaluunniit,
- 2) sooq annerusumik ilimanaateqartumik siumut oqaatigineqarsinnaanersoq pineqartoq inissinneqarfigisami avataani nammineerluni ingerlanissamut piginnaanngitsoq, aamma inunnut kalerrisaarutit sumiiffissiutillu qanoq ilillutik inuit ajoqusernissaasa pinngitsoortinneranut tapertaasinnaanersut,
- 3) atortunik atuinerup aallartinnissaanik inassuteqaateqarneq sioqqullugu perorsaanikkut periutsit suut atorniarneqarsimanersut,
- 4) meeraq nammineerluni inissinneqarfigisami avataani ingerlanissamut piginnaasaqalersinniarlugu atortunik atuinerup peqatigisaanik perorsaanikkut periutsit suut atorneqarumaanersut,
- 5) piffissaq atortunik atuinerup pisariaqarfiattut naatsorsuutigineqartoq aamma
- 6) meeqqap qassinik ukioqarneranut inerisimassusianullu naapertuuttumik meeqqap isumai naammaginartumik pingaartinneqarsimanersut.

Suliani ataasiakkaani aalajangersimasumik naliliineq tunuliaqutaralugu kommunalbestyrelsip piffissap sivilissusissaa isummerfigissavaa.

§ 17-imut

§ 16 naapertorlugu iliuseqarfigineqarnermut piffissamik killiliussat aalajangersakkami aalajangersarneqarput. Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu meeqqanut piffissami killiligaanngisumi atorneqarnissaannik aalajangiisoqarsinnaanngilaq. Meeqqat eqqarsaatigalugit, meeqqap ataavartumik atugarissagaa ajorsigaluttuinnartoq naatsorsuutigineqanngilaq. Akerlianilli kalerrisaarutit sumiiffissiutillu atorneqarnissaasa

pisariaarutsinnissaat meeraq peqatigalugu sulissutigineqassaaq. Inersimasunik eqqarsaatigalugit piffissami killiligaanngitsumi atuinissamut tunngavissaqarpoq, taannalu inunnut puigortunngortunut annerusumik sammititaavoq.

§ 18-imut

Kalerrisaarutininik sumiiffissiutinillu atuinissamut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut naapertorlugu taamaallaat inunnut ataasiakkaanut atorneqarsinnaasuunissaat piumasqaataavoq. Atortut inuit ataasiakkaat inissiiffigisamit aninerannik taassumalu avataani ingerlaffiinik nalunaarsuissaanerannik tamanna paasineqassaaq. Inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu atortut inuit tamarmik ingerlaffiinik nalunaarsuisut atornissaat inerteqqaataassaaq. Matumi pingaarnermi naatsiivimmulluunniit matumi matup siarnga assigisaaluunniit – iserluni anilluniluunniit – ingerlasoqarneranik paasisitsisoq, najugaqartut ingerlaffiinik nalunaarsuinerunngilaq.

Meeqqap ingerlaffiinik ataavartumik nakkutilliinissaq, assersuutigalugu GPS atorlugu, inerteqqaataavoq.

§ 19-imut

Inuttut kiffaangissuseqarnermut akuliunnerit aallartinneqaraangata, akuliunneq tamatigut nalunaarsorneqartassaaq kommunimilu sumiiffigisami, kommunimilu angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelsit kiisalu Naalakkersuisut nalunaaruteqarfigineqartassallutik. Pissaanermik atuneq pillugu malittarisassat malinneqarnerisa nakkutilliisunit nakkutigineqarnissaat nalunaarsuinermut nalunaaruteqarnermullu siunertaavoq. Meeraq pillugu suleqataasut tamarmik ilisimatinneqassapput peqatigisaanik ilisimatinneqassapput.

Nalunaarutit tunuliaqutaralugit uparuaannittoqassanersoq allatigulluunniit malinnaaqittoqassanersoq kommunalbestyrelsit Naalakkersuisullu nalilissavaat.

Kanngunarsaataasumik, mitallerpasissumik nikanarsaataasumillu pinninnerit, tak. § 4, oqaaseqatigiit kingulliit, aamma pissaanermik atuinerupput inerteqqaataasut, taamaattumik nalunaarsorneqassapput nalunaarutigineqarlutillu.

Imm. 2

Paasissutissat §§ 20-22-mi taaneqartut immersukkat minnerpaamik imarissavaat.

§ 20-mut

Imm. 1

Aalajangersakkami allaaserineqarpoq timikkut pissaanermik atuneq qanoq nalunaarsorneqassanersoq nalunaarutigineqarlunilu.

Nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit nalunaarsuisoqassaaq, taamaasilluni pisoq nalunaarutigineqartoq akuusut akornanni eqqaamalluarneqarallartillugu pissalluni.

Imm. 2

Pissaanermik atuineq meeqqamut sammititaasoq pillugu meeqqap tusaaneqarnissaata qulakkeernissaa pingaaruteqarpoq. Tamanna aamma Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqtigiissutaanni tunngavittut aallaavigineqarpoq.

Imm. 3

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pissaanermik atuinertit nalunaarsorneqarfiinik tamanik nakkutilliinermut oqartussaasut qaqugukkulluunniit misissuisinnaanissaat tamatumunnga siunertaavoq.

Imm. 4

Nalunaaruteqarnermut immersukkap assilineqarnera ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaata taassumaluunniit tullersortaata ullut pingasut qaangiutsinnagit kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalakkersuisunullu nassitutissavaa. Taamaasiornikkut pissaanermik atuinermut oqartussaasut malinnaaqqinnissamut sukkasuumik periarfissaqalissapput, malinnaaqqinneq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut meeqqamulluunniit tunngagaluarpit.

Naalakkersuisut immersukkanik nakkutilliisuupput taakkuninngalu misissuisarlutik, tak. siunnersuummi § 23. Nalunaarutit eqqortuunerat nakkutilliisut qulakkiissavaat, tassalu pissaanermik atuinertit akuerisaasut pineqarnersut qulakkiissallugu. Aammattaaq pissaanermik atuinernut malinnaaqqittoqarnissaa tunngavissaqarnersooq nakkutilliinermi nalilersorneqartariaqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ilaat amerlavallaariarlutik pissaanermik atuisimanerat, imaluunniit meeqqanut aalajangersimasunut timikkut pissaanermik atuisarsimaneq pissaanermik atuinernut malinnaaqqinnernut pissutaasinnaapput. Nakkutilliisut pisimasumut oqaaseqaateqarpata, kommune najugaqarfigisaq tamanna pillugu ilisimatinneqassaaq. Kommune najugaqarfigisaq pissaanermik atuineq pillugu immersukkap assilineqarneranik tigusaqareersimassaaq, taamaattumik pissaanermik atuinermik nalunaarut malinnaaffigeqqinniarlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup nakkutilliisullu tungaannit qanoq iliortoqarnera pillugu paasissutissat ilisimatitsinermut ilanngunneqarsinnaapput.

§ 21-mut

Imm. 1

Meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuineq qanoq nalunaarsorneqassanersooq nalunaarutigineqarlunilu aalajangersakkami allaaserineqarpoq.

Nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit nalunaarsuisoqassaaq, taamaasilluni nalunaarutigineqartoq akuusut akornanni eqqaamalluarneqarallartillugu nalunaarsuisoqassalluni.

Imm. 2

Pissaanermik atuineq meeqqamut sammititaasoq pillugu meeqqap tusaaneqarnissaata qulakkeernissaa pingaaruteqarpoq. Tamanna aamma Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqaatigiissutaanni tunngavittut aallaavigineqarpoq.

Imm. 3

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pissaanermik atuinerit pillugit nalunaarsorneqarfiinik tamanik nakkutilliinermut oqartussaasut qaqugukkulluunniit misissuisinnaanissaat tamatumunnga siunertaavoq.

Imm. 4

Nalunaaruteqarnermut immersukkap assilineqarnera ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaata taassumaluunniit tullersortaata ullut pingasut qaangiutsinnagit kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalakkersuisunullu nassutissavaa. Taamaasiornikkut pissaanermik atuinerit oqartussaasut malinnaaqqinnissamut sukkasuumik periarfissaqalissapput, malinnaaqqinneq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut meeqqamulluunniit tunngagaluarpas.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi pissutsit immikkut ittut aamma/imaluunniit pissaanermik atuinerit ikilisinnaarlugit inissiiffik qanoq iliuuseqarsimanersoq pisortap oqaaseqaataanut ilanngunneqarsinnaapput.

Naalakkersuisut immersukkanik nakkutilliisuupput taakkuninngalu misissuisarlutik, tak. siunnersuummi § 23. Nalunaarutit eqqortuunerat nakkutilliisut qulakkiissavaat, tassalu meeqqap inuusuttulluunniit inuttaanik taassumaluunniit inimik sumiiffigisaanik misissuinissamut piunasaqaatit eqqortinneqarsimanersut qulakkiissallugu. Aammattaaq nalunaaruteqarnerit malinnaaqqittoqarnissaa tunngavissaqarnerisut nakkutilliinermi nalilersorneqartariaqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ilaasa amerlavallaariarlutik meeqqat inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuisarsimanerat, aalajangersimasunik sulisoqarnera misissuinerit immikkut atuisartunik, imaluunniit misissuinerit meeqqanut aalajangersimasunut uteqqiattumik atorneqartarsimanerat pissaanermik atuinerit malinnaaqqinnernut pissutaasinnaapput.

Nakkutilliisut pisimasumut oqaaseqaateqarpata, kommune najugaqarfigisaq tamatumunnga ilisimatinneqartariaqarpoq. Kommune najugaqarfigisaq pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutip assilineqarneranik tigusaqareersimassaaq, taamaattumik pissaanermik atuinerit nalunaarut malinnaaffigeqqinniarlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup nakkutilliisullu tungaannit qanoq iliortoqarnera pillugu paasissutissanik ilisimatitsineq ilaneqarsinnaavoq.

§ 22-mut

Timikkut pissaanermik atuineq inerteqqutaasoq qanoq nalunaarsorneqassanersoq nalunaarutigineqarlunilu aalajangersakkami allaaserineqarpoq.

Imm. 2

Paasissutissat nalunaarsuinermit ilaatinneqartussat, pissaanermillu atuinermik akuerisaanngitsumik nalunaaruteqarneq aalajangersakkami allaaserineqarput.

Imm. 3

Pissaanermik atuineq meeqqamut sammititaasoq pillugu meeqqap tusaaneqarnissaata qulakkeernissaa pingaaruteqarpoq. Tamanna aamma Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqtigiissutaanni tunngavittut aallaavigineqarpoq.

Imm. 4

Pissaanermik atuineq inerteqqutaatillugu, tamannalu Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsit naapertorlugu pineqaatissiissutigineqarsinnaatillugu immikkut ittumik pisut aalajangersakkami pineqarput. Suliap politiinut ingerlatinnissaanut ulloq unnuarlu paaqqinniffik pisussaaffeqanngilaq, Naalakkersuisulli pisussaaffeqarlutik. Tamatuma kingorna suliaq politiinit misissorneqassaaq. Naalakkersuisut nalilissavaat nalunaarutiginnittoqassanersoq. Taassuma kingorna politiinit aaliangerneqassaaq suliaq ingerlateqqinneqassanersoq.

Imm. 5

Sulisut pisimasumik takunnissimasut imaluunniit tamatuminnga aalajangersimasumik ilisimannittut, paaqqinniffiup pisortaanut nassuiaateqarnissamut namminneq pisussaaffeqarput. Pisussaaffiit taakku sulisunut tamanut erseqqissaatigineqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Imm. 6

Sulisoq pisimasooq pillugu annerusumik paasinnissutaasinnaasunik paasissutissaataateqaruni, paasissutissat pigisami ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi pisortamut ilisimatitsissutiginiissat sulisup taassuma pisussaaffigissavaa. Sulisup sulisunit allanit meeqqanilluunniit oqaluttuassarsiarisimasai paasissutissaataasinnaapput, aamma paasissutissat eqqortuunerannik sulisoq qularuteqaralarpat.

Imm. 7

Illuatungeriit akuusut tamarmik paasissutissanik attuumassuteqartunik pinissaat aalajangersakkakkut qulakkeerneqarpoq.

Angajoqqaatut oqartussaasoq/oqartussaasut meeqqap sumiiffianik tusarlerneqaqqusaanngikkaangata, meeqqap sumiiffia nalunaarutigiginagu angajoqqaatut oqartussaasumut/oqartussaasunut ilisimatitsinissaq pingaaruteqarpoq. Kommuni angerlarsimaffigisaq aqputigalugu ilisimatitsisoqarsinnaavoq.

Imm. 8

Suliami ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaa akuugaangat, suliap ingerlaasia aalajangersakkami allaaserineqarpoq.

Imm. 9

Naalackersuisut pisimasumut oqaaseqaateqarpata, kommuni sumiiffigisaq angajoqqaatullu oqartussaasoq ilisimatinneqartariaqarput. Kommune sumiiffigisaq angajoqqaatullu oqartussaasoq pissaanermik atuineq inerteqqutaasoq pillugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaanit ilisimatinneqareersimassapput, taamaattumik pissaanermik atuinermik nalunaarut malinnaaffigeqqinniarlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup Naalackersuisullu tungaannit qanoq iliortoqarnera pillugu paasissutissanik Naalackersuisut ilisimatitsissutaat ilaneqarsinnaavoq. Sulisup ulloq unnuarlu paaqqinniffiup immikkoortoqarfianiit immikkoortoqarfimmut allamut nuutitaanera imaluunniit sulisup soraarsitaanera ingerlatsinikkut kingunerusinnaapput Paaqqinniffiup pisortaa sulisorlu/sulisullu akuusoq/-sut aalajangiineq pillugu allakkatigut ilisimatinneqassapput. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni imminut pigisuni Naalackersuisut taamaallaat Naalackersuisut paaqqinniffiullu imminut pigisup pineqartup ingerlatsinermut isumaqatigiissutaanni allassimasut naapertorlugit piginnaatitaapput. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisut atorfeqartitaanerannut Naalackersuisut toqqaannartumik attumassuteqanngippata, Naalackersuisut sulisunut kinguneqartitsisinnaanngillat.

§ 23-mut

Naalackersuisut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik nakkutilliisuupput.

Imm. 2

Pissaanermik atuinermik nalunaaruteqarnerit malinnaaffigeqqittarnissaat pingaaruteqarpoq. Taamaattumik pissaanermik atuisarneq qanoq allanngoriartorerata malinnaaffiginissaa Naalackersuisut pisussaaffigaat.

§ 24-mut

Kommunalbestyrelsip aalajangigai aalajangersakkamut tassunga ilaanngillat, kisiannili ulloq unnuarlu paaqqinniffinni suliarinninneq pillugu, assersuutigalugu pissaanermik atuinermik pisimasut nalunaarutigineqartannginnerat, naammagittaalliutit pineqarlutik. Kikkut naammagittaalliuuteqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnerannut ingerlatsinermut inatsisitigut malittarisassat nalinginnaasut aalajangiisuusarput.

§ 25-mut

§ 24 naapertorlugu naammagittaalliutit qulaajaaffiginissaannut kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi pisussaaffeqarpoq. Suliamik qulaajaaneq taamatut ittoq qanoq ingerlanneqassanersoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1

Naalackersuisut nakkutilliinermut oqartussaasutut oqaaseqaateqarsinnaapput.

Imm. 2

Inunnik akuusimasunik pisortaq oqaloqatiginnissinnaaleruni, pisortap misissuineq ingerlaannaq aallartissavaa. Tamatuma sukkanerpaamik pinissaa pingaaruteqarpoq, taamaasilluni pisimasoq akuusimasunit eqqaamaneqarluarnerussamat.

§ 26-mut

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissugaaneralu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 8-mi malittarisassat naapertorlugit naammagittaalliut apuunneqassaaq.

§ 27-mut

Meeqqap angajoqqaatullu oqartussaasut sunik pisinnaatitaaffeqarnerminnik ilisimasaqarnissaat aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisut meeqqamut pissaanermik atuinermut qanoq iliuseqarnissaat aalajangersakkakut tassuuna qulakkeerneqartussaavoq. Taamaasilluni ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaa tamatuminnga qulakkeerinninnissamut pisussaaffeqarpoq.

Meeqqamut illersuisuusinnaasut sinniisuusinnaasulluunniit soorunami ilisimatitsissummik tamatuminnga pinissamut pisinnaatitaaffeqarput.

Angajoqqaatut oqartussaasoq/oqartussaasut meeqqap sumiiffianik tusarlerneqaqqusaanngikkaangata, meeqqap sumiiffia nalunaarutiginaq angajoqqaatut oqartussaasumut/oqartussaasunut ilisimatitsinissaq pingaaruteqarpoq. Kommuni angerlarsimaffigisaq aqputigalugu ilisimatitsisoqarsinnaavoq.

§ 28-mut

Inuit allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaanngissusiiagaasimasut nakkutigineqarnerat pillugu tunngaviumik inatsimmi § 71, imm. 7 naapertorlugu Folketingip § 71-imut nakkutilliisui pilersitaapput. Nakkutilliisut aalajangiisinnaanngillat, taamaallaalli allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaanngissusiiagaasut pissutsinik atugaannik namminneq naliliinerminnik oqaaseqaateqarsinnaallutik. Naliliineq ilaatigut isornartorsiuusumik oqaaseqaatitut, kaammattuinerlut inassuteqarnertullu iluseqarsinnaavoq. Inissiinermut akuersisoqarsimappat aamma nalunaaruteqartoqassaaq. Nakkutilliisut suliamik suliarinninnerata kinguneranik paaqqinniffik nakkutilliisunit pulaarneqarsinnaavoq, nakkutilliisullu pulaarnertik tunuliaqutaralugu paaqqinniffimmi pissutsinik nakkutilliisut naliliinerat pillugu nakkutilliisut nalunaarusiaat saqqummiutissallugu.

§ 29-mut

Sulisut nutaat tamarmik suliffik pillugu paasitinneqarneranni, pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat misissorneqarnerat malittarisassanillu atuineq ilaatinneqartariaqarput.

§ 30-mut

Imm. 1

Pissaanermik atuineq namminerlu aalajangiisinaanermut pisinnaatitaaffimmut allatigut akuliunnerit pillugit aalajangersakkani pissaanermik atuinerup sapinngisamik annerpaamik killilersimaarneqarnissaa siunertaavoq pingaarneq. Inunnik ajoqusertoqarnissaa pinngitsoorniarlugu akuliunnerit pisariaqarluinnartut kisimik inatsisitigut akuerisaasumik aallartinneqarsinnaapput.

Perorsaanikkut, isumassuinikkut paaqqutarinnikkullu sunniinerit atorlugit siunertaq pitsaanerpaamik anguniarneqarsinnaammat, piumasaqaatinut ataasiakkaanut atatillugu perorsaanikkut, isumassuinikkut paaqqutarinnikkulluunniit pissutsit siunertamut iluaqutaasut pillugit oqaaseqaatit ilanngunneqarput.

§§ 31-36 naapertorlugit pinngitsaaliissummik pineqaatit atulersinnagit, pinngitsaaliineq atornagu inunnik ajoqusertoqarnissaa tamatigut pinngitsoortinniarneqarsimasassaaq. § 3 naapertorlugu pineqartup akuersinermik oqaaseqarfiginngisai pissaanermik atuinerumut malittarisassani pineqarput. Tassalu pisuni pineqartoq qisuariaateqarsimatinnagu, pisunilu pineqartoq iliuuseqarluni pineqarnerminut akerlilitillugu. Pissaanermik atuineq allatigullu nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akuliunnerit nalinginnaasumik qaqutigorluinnaq atorneqartussaapput, taakkualu isumassuinerumut, paaqqutarinninnerumut isumagininnikkullu perorsaanermut taarsiullugit atorneqanngisaannassallutik. Timikkut pissaanermik atuineq pinnagu perorsaanikkut sunniutaasinnaasut nalinginnaasut tamatigut salliutinneqartassapput, taamaattumik angusat anguniakkalluunniit sapinngisamik nammineq piumassuseqarneq aqputigalugu anguniarneqartassallutik.

Qisuariaateqannginneq nammineq piumassutsimik peqataanertut isigineqassanngilaq. Pineqartup qisuariaateqannginneraniilli iliuutsit ataasiakkaat aallartinnissaannut piumasaqaatit immikkut ittut maluginiarneqalereertariaqarput.

Innarluutillit inatsisitigut pisinnaaffimmissut iliuuseqarnissamut ikiorneqarnissamik pisariaqartitaminnut aqputissiuunniarlugit naalagaaffiit peqataasut naleqquttunik iliuuseqassasut Naalagaaffiit Peqatigiit innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaanni artikel 12, nr. 3-mi takuneqarsinnaavoq. Taamaattumik innarluutilinnut ulluinnarni paaqqutarinninnerumut atatillugu, inuit ataasiakkaat isummersorneri kissaataallu qitiutinneqartassapput, aamma nammineerlutik oqaatigisinnaanngikkaluarunikku.

Imm. 2

Inummik ajoqusertoqarnissaa pinngitsoorniarlugu nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akuliunnissaq pisariaqarluinnarpat, pinngitsaaliinerup sapinngisamik annikinnerpaamik akuliuffiusup, peqatigisaanilli naammaginatup misilinneqarnissaa piumasaqaataavoq, tak. § 30, imm. 2. Taamaalilluni iliuuseq annikinnerusumik akuliuffiusoq naammappat, iliuutsimik annertunerusumik akuliuffiusumik atuinnissaq inerteqqutaasoq aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq.

Iliuutsinik pinngitsaaliissutaasunik atuineq anguniakkamut naleqqiullugu naammaginartuussaaq. Innuttaasooq pisuni aalajangersimasuni, assersuutigalugu nerinerup nalaani, najugaqartunut allanut sulisunulluunniit qunusaarisarpat nakuusertarluniluunniit, pisimasunut pissutaasooq nassaariniarneqartariaqarpoq, assersuutigalugulu piffissami aalajangersimasumi innuttaasooq kisimiilluni nereqatigineqartarluni, taamaasilluni timikkut aalajangiinissaaq aallaavittut pinngitsoorneqassalluni.

Iliuutsip sapinngisamik minnerpaamik akuliuffiusup tamatigut toqqarneqarnissaanik tunngaveqarneq nalinginnaasunik atuuppoq, taamaattorli Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi pissaanermik atuineq pillugu malittarisassanut immikkut ilanngullugu suliarineqarluni. Akuliunnerup minnerpaatinnissaanik tunngaveqarneq inatsimmut ilanngunnermat qanoq pingaaruteqartiginera erseqqissaatigineqarpoq, soorlu aamma tunngavigisaaq aalajangiinerni atorneqaraangat, tunngavigisaaq pingaarnerulersartooq.

Assersuutigalugu najugaqarfimmi paaqqutarinniffiusumi najugalik puigortunngortoq naatsiivimmi najugaqarflluunniit eqqannguani kisimiilluni pisuttuarsinnaasarpooq. Najugaqartorli ungasippallaamat piguni, puullaaqilissaaq sumullu ingerlanissani nalulissallugu, taamaasillunilu imminut ulorianartorsiortilissalluni. Pineqartup inunnut kalerrisaarummik sumiiffissiummilluunniit atortulerneratigut ajornartorsiut tamanna qaangerneqarsinnaassava, pineqartooq ingerlagaangat sulisut malugisassammasuk pineqartorlu nassaareqqillugu, taamatullu iliorneq assersuutigalugu angerlarsimaffimmik qimatsaaliuisitsinermi minnerusumik akuliunneruvoq, taamaattumillu qimatsaaliuisitsineq inerteqqutaalissalluni.

Taamaasilluni kalerrisaarutininik inunnut ataasiakkaanut atugassianik, aamma oqaloqatigiissutitut atorneqarsinnaasunik atuinikkut pissaanermik atuineq killilerneqarsinnaavoq. Najugaqartooq kalerrisaarutininik oqaloqatigiissutitut atuinissamat piumasuseqalersissinnaagaanni, nammineq piumasuseqarneq atorlugu siunertaq anguneqarsimassaaq, tak. § 30, imm. 1, taamaasillunilu pineqartooq pisut pissaanermik atuineq pillugu malittarisassanut ilaatinneqartut avataaniilissalluni, tak. § 3.

Najugaqartooq puigortunngortoq toqqaannartumik akerliunngippat, pineqartooq § 31, imm. 3 naapertorlugu atortuninik atortulerneqarsinnaavoq.

Najugaqartooq najukkaminik, aamma najukkaminik paaqqutarinniffiusumik qimatsinissamik taamaallaat oqaluttoq aallaavittut qimatsaaliuisinneqarsinnaanngilaq. Taamatut tunngaveqarneq atsikkutariissaarinissamik tunngaveqarnermik takutitsisuuvoq. Taamaattumik akuliunnerup inatsisitigut akuerisap aallartinnissaanut pisumi pineqartumi akuliunnerup anguniakkamut naleqqiullugu tamatigut naapertuuttuunissaa piumasaaqataavoq, piffissallu sivilissusaa sapinngisamik sivikinnerpaatinniarneqassalluni, tak. § 30, imm.3.

Imm. 3

Piviusunik nalileereernerup kingorna nammineqaalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffik akuliuffiginagu inunnik ajoqusertoqarnissaa (ajoquseqqittoqarnissaa) pinngitsoortinneqarsinnaanngippat, sapinngisamik qajassuussinerpaamik sapinngisamillu sivikinnerpaamik akuliuttoqartariaqarpoq, aammalu pineqartoq najuuttartullu allat sapinngisamik annerpaamik mianerineqassallutik, tak. § 30 imm. 3. Inunnik ajoqusertoqarnissaa pinngitsoorniarlugu inuup pineqartup allalluunniit najuuttut pisariaqanngitsumik annerusumik narrunarsagaanissaasa ajoqusersugaanissaasaluunniit pinngitsoortinnissaat naliliinerni ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq.

Imm. 4

Innuttaasut ataasiakkaat ataasiakkaatut nalilersorneqarnissaannut kommunalbestyrelsi sulisullu innuttaasunik pineqartunik ulluinnarni attaveqartut aalajangersakkami pisussaaffilerneqarput.

§ 31-mut

Imm. 1

Kalerrisaarutit, sumiiffissiutilluunniit kiisalu matumik ammaassutit immikkut ittut najukkamik qimatsaaliuisitsinissamik aalajangiinermik ilallugit atorineqarnissaat aalajangiiffigineqarpat, tamanna annerusumik pisarpoq pineqartup isumagininnikkut toqqissisimanissaa isumannaatsuunissaalu qajassuunniarlugit.

Kalerrisaarutitik sumiiffissiutinilluunniit inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuineq najugaqarfissatut neqeroorutini aamma/imaluunniit ulluunerani neqeroorutini kiisalu nammineq angerlarsimaffigisami atuuppoq. Kalerrisaarinermulli qisuariarsinnaasunik sulisoqarnissaa piunasaqaataavoq.

Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu taamaallaat atorineqarsinnaapput, pineqartup imminut ajoqusernissaa allanilluunniit ajoqusiinissaa aarlerinaateqarpat. Tamatuma kinguneranik inunnik ataasiakkaanik pineqartullu inuunerminni oqaluttuassartaannik ilisimanninneq tunuliaqutaralugu, assersuutigalugu angallannikkut nunap pissusiatigulluunniit pissutsinik paasinninnginnera pissutigalugu pineqartup nammineerluni angerlarsimaffimminik qimatsinissaq paasisinnaanngikkaa siumut oqaatigineqarsinnaassaaq. Inuit ajoqusernerat assersuutitut tassaasinnaapput biilinit, cykelinit bussinilluunniit aporterit kingunerit. Aamma tatsinut, masarsunnut, kuunnut umiarsualivimmiluunniit isinnerit kingunerisinnaavaat, imaluunniit ikaartarfinnit nakkarnerusinnaallutik, imaluunniit silap pissusiata kingunerisinnaallugit, assersuutigalugu qerussornerit. Kalerrisaarutitik atuinissaq oqaluuserineqalersillugu inunnik ajoqusertoqarnissaata aarlerinaataa uppersarneqarsimassaaq. Innuttaasumik ilisimanninnerit takutissimasinnaavaat pineqartoq ”matunik ujaasisuusooq”. Pineqartup najukkaminik immaqa qimatsinissaanik taamaaliornermigullu imminut ulorianartorsiortilernissaanik isumaqarneq naammangilaq.

Tulliuttut assertuutitut taaneqartut pillugit piviusunik ilisimasaqartoqassaaq:

- pineqartup inini qimakkajukkaa, imaluunniit
- pineqartoq ulorianartumi ingerlagajuttartoq, assersuutigalugu qaqqani inuilaamilu, aqqusinerni umiarsualiveqarfimmiluunniit.

Pineqartup angerlarsimaffini qimakkajuppagu ingerlaffigisassarlu ilisimaneqartoq isumannaatsorlu malittarlugu, piumasaqaatit nalinginnaasumik eqqortinneqarsimassanngillat. Imaassinnaavoq aqquserngit annertuumik angallaffiusut aqqusaartussaassanagit siusinnerusukkut najugaqarfigisaminut ingerlasartoq.

Kalerrisaarutitik sumiiffissiutinillu atuinermit pineqartup ajoqusernissamut imminut ulorianartorsiortilernissaanut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaanut aarlerinartoqarnissaa piumasaqaataavoq. Taamaattumik ajoqusernerit nalinginnaasut silami pisuinnarmik angalanermi pineqarsinnaasut, assersuutigalugu pisuinnaat aqqusernanni aputeqarluni pujattumi orlunerit, imaluunniit aqqusinermi maniitsumi ulortoorluni pillutsitsinerit pineqanngillat.

Malittarisassaq inunnik ajoqusertoqarnissaata aarlerinartoqarneranut taamaallaat tunngavoq, taamaattumik pigisanik ajoqusiisoqarnissaata aarlerinartoqarfii ilaasinnaanngivillutik. Assersuutigalugu najugaqartoq siusinnerusukkut inigisimasaminut iserniaraluarpat, taamaasiormigullu pigisanik aseruilluni, ilaatinneqassanngilaq. Kalerrisaarutitik sumiiffissiutinillu atuisoqarnissaanik naliliinermi, timikkut isumannaatsuunissap eqqarsaatigenerata saniatigut, nakkutilliinerup aallartinneqannginneranut naleqqiullugu taamatut iliuuseqarneq akornuteqarani periarfissaqarnerup annerulerneranik inuunerullu pitsaanerulerneranik kinguneqarnerisooq ilanngullugu eqqarsaatigineqartassaaq.

Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu

Aalajangersakkami atortut assigiinngitsunut marluk pineqarput:

- kalerrisaarutit, inuk tarnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisisasoq angerlarsimaffimminik qimatsippat, sullissisunut allanullu, assersuutigalugu ilaqtutanut sanilinnuunniit kalerrisaarinissamik siunertaqartut aamma
- sumiiffissiutit innuttaasup periarfeerussap sumiiffissinissaanut atorneqartartut.

Ataasiakkaat angerlarsimaffimminnit anisarnerat killilersimaarniarlugu nakkutiginiarluguluunniit atortut inatsisit naapertorlugit atorneqarsinnaasut imm. 2-mi 4-milu killilerneqarput.

Taamaattumik tulluuttut atorneqarnissaat inerteqqutaavoq:

- atortut ataasiakkaanik angerlarsimaffianni taassumaluunniit avataani ataavartumik nakkutilliissutaasut, assersuutigalugu videomik assiliissutit assigisaaluunniit,
- parnaarsaatit kodellit, matup ammarnissaanut kode immikkut ittoq toortarneqaaqqaartussaalluni, najugaqartulli kodemik naqitsinissaq piginnaasaqarfiginngippagu,

- najugaqartoq angerlarsimaffimminik qimatsaaliuisinniarlugu matumik anisarfimmik parnaarsineq.

Matumik pingaarnermik paarnaarsinerup nalinginnaasumik inerteqqutaanera pineqanngilaq. Pineqartup piumalleraangami anisinnaanera aalajangiisutut pingaartuuvoq. Innuttaasumik parnaarussinerup kiffaanngissusiiiaaneq assigiinnarpaa, tamannalu inatsisitigut tunngavissaqanngippat nalinginnaasumik inerteqqutaavoq, tak. tunngaviusumik inatsimmi § 71. Taamaalilluni matumik pingaarnermik iluanit parnaarsineq malittarisassani inerteqqutigineqanngilaq, matummi taakku angerlarsimaffinni nalinginnaasuni, tillinniartoqarnissaa pitsaaliorniarlugu imaluunniit susassaqaanngitsunik isertoqarnissaa pitsaaliorniarlugu nalinginnaasumik parnaarsimaneqartarput. Tamanna ulluunerani unnuamilu atuuppoq.

Imm. 2

Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu atornissaannut inunnut ataasiakkaanut atugassiaanissaat inatsissatut siunnersuut naapertorlugu piumasaqaataavoq. Imatut paasillugu, inuup pineqartup angerlarsimaffimminit aninera imaluunniit angerlarsimaffimmi avataani ingerlaffii taamaallaat atortut nalunaarsussagai. Atortut inuit tamarmik ingerlaffiinik nalunaarsuisut atorneqarnissaat inerteqqutaassaaq. Matumi pingaarnermi matup siarnga assigisaaluunniit – iserluni anilluniluunniit – ingerlasoqarneranik paasisitsisoq, najugaqartut ingerlaffiinik nalunaarsuinerunngilaq.

Imm. 3

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq innuttaasumut inunnut § 3-mi killilerneqartunut ilaasumut, aammalu eqqarsartaatsikkut annertuumik sanngiillinermik kinguneranik tarnikkut pissutsimigut piginnaasakillimasumut – assersuutigalugu innuttaasumut puigortunngortumut – kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat, pineqartoq atuinnissamut toqqaannartumik akerliliinngippat, oqartussaasut aalajangiinerat sioqqullugu atorneqarsinnaanerat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Innuttaasunut puigortunngorneq pissutigalugu tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaanikillimasunut paasinarluartumik akuersinissaq ajornakusoormat, peqatigisaanillu puigortunngornerup sakkortusiartuinnartarnera pissutigalugu taamatut atugaqarnerisa piffissap ingerlanerani pitsannorsinnaannginnera aalajangersakkamut tunuliaqutaavoq.

Kalerrisaanermut sumiiffissiniaanermullu atortut innuttaasup puigortunngortup nassaarineqarnissaanut tapertaasinnaapput, innuttaasoq ajoqusernissamut aarlerinartorsiuertinnagu. Taamaalilluni pineqartup qanoq iliorneranik nakkutiginninneq pineqanngilaq, innuttaasulli puigortunngortup nikeriarnissamut kiffaanngissusiminik attasiinnarnissaanut tapertaalluni, peqatigisaanillu pineqartup sumiiffeerulluni ingerlanissaa taamaasiornermigullu imminut ajoqusernissaa pitsaaliorneqarlutik.

Kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik allatigulluunniit teknikkikkut atortorissaarutininik atuineq, isumaginninnikkut perorsaanermik suliniarnermut taarsiutaassanngilaq, aamma innuttaasup puigortunngortup sulisullu akornanni toqqaannartumik attaveqatigiinnermut taarsiutaassanani.

Innuttaasoq puigortunngortoq kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinilluunniit inunnut ataasiakkaanut atugassianik atortulerneqarnissamut akerliuppat, pineqartup ilumut taamatut atortulerneqarnissaa kommunalbestyrelsimit oqartussaasutut aalajangiiffigineqarnissaa piunasaqaataavoq. § 31, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu aalajangiisoqarsinnaassappat, tarnikkut pissutsikkut annertuumik piginnaasakillisisimaneq (puigortunngorneq) suliniutillu saniatigut suliniutiginiarneqartut pillugit uppersaasatit pisariaqartinneqartut saqqummiunneqassapput, ilaqquttat, taamaattoqassappallu nakkutilliisup iliuseriniakkamut oqaaseqaataat ilanngullugit. Innuttaasunut puigortunngortunut kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinissamut akerliusunut, atuinissamik aalajangiinerit piffissamut killiligaanngitsumut atortussaatinneqarsinnaapput, nappaatip ajorsigaluttuinnartarnera eqqarsaatigalugu, tak. § 31, imm. 3, oqaaseqatigiit pingajuat.

Kalerrisaarutininik sumiiffissiuutinillu piffissami killiligaanngitsumi atuinissamik aalajangiineq isumaqanngilaq, taamatut aalajangiinerup atuutsiinnarnissaanut piunasaqaatit suli atuunnersut kommunalbestyrelsip ataavartumik misissortassanngikkaa. Taamaattumik inunnut ataasiakkaanut kalerrisaarutit sumiiffissiuutinillu atornissaannut atortutigut piunasaqaatit pigineqarunnaartut nalilerneqarpat, aalajangiineq atorunnaarsinneqassaaq.

Imm. 4

Pisut immikkut ittut ilaanni, allat tamaasa iluatsinngitsunik misilinneqartarsimagaluarpata, matunik ammaassutininik immikkut ittunik kommunalbestyrelsi atuisinnaavoq. Assersuutitut taaneqarsinnaapput matut tigummivii marloqiusat, matunik ammaaniarluni marloriarluni toortarissat assigisaalluunniit, innuttaasut ilaasa tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisisimasut aninissaat pinngitsoortinniarlugu pisariunerulersinniarluguluunniit atorneqartussat, anigunik ajoqusernissamut imminnut ulorianartorsiortilissagamik allanilluunniit ulorianartorsiortitsilerlutik.

Imm. 5

Parnaarsaativittut atortunik atuisoqaqqusaanngilaq. Aqqusinertigut angallannermi pissutsit ulorianartut atuussinnaapput, pinngortitami nunaminertat pineqartup tammarfigisinnaasai immikkut ittuusinnaapput, imaluunniit silap pissuserisinnaavai (isserujussuarnera kiarujussuarneraluunniit) atortunik taakkuninnga atuinissamut tunngavissisinnaasut, allat annikinnerusumik akuliuffiusut iluatsinngitsumik misilinneqareersimappata. Taamaalilluni iliutsumik taama annertutigisumik akuliuffiusumik matumik ammaassutitut immikkut ittutut ittumik iliuseqalertigani, iliutsumik annikinnerusumik akuliuffiusunik,

soorlu inunnut kalerrisaarutitik sumiiffissititillu atuinerup misiliisoqareersimanissaata piumasagaatiginera, matumut silarlermut matunik ammaassutitik immikkut ittunik atuinissamut periarfissanut allannguutaanngilaq. Taamaalilluni najugaqarfittut neqeroorutit il.il. illutamikkut imatut aaqqissugaappata, innuttaasup nammineersinnaanngitsup najugaqarfimmit anilerneru sulisunit pisariitsumik takuneqarsinnaasunngorlugu, tamanna siunertamut naapertuutissaaq, taamaasilluni iliuusissat piffissaagallartillugu iliuuserineqarsinnaammata.

Imm. 6-imut

Kikkut tamarmik matunik ammaassutitik namminneq atuisinnaanngitsut atuinissamut pisariaqartitaminnik ikiorneqassapput, innuttaasooq angerlarsimaffimminnit anitsaaliugaaneq pillugu aalajangersakkamut ilaatinneqartoq pineqanngikkaangat.

§ 32-mut

Imm. 1

Innuttaasup imminut ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu imaluunniit pisuni aaqqiagiinngiffiusuni pineqartup allanik ajoqusiinissaa aarlerinartillugu taamatut iliornissaq pisariaqaraangat, innuttaasumik timikkut aalajangerlugu tigusilluni imaluunniit innuttaasumik pineqartumik inimut allamukaassilluni pissaanermik pinasuartumik atuinissaq aalajangersakkakkut aqqtissiuunneqarpoq.

Inummik inimut parnaarsimasumukaassinissamut aalajangersagaq tunngavissiiingilaq, taamatut iliorneq kiffaanngissusiiaanerup assigissammagu.

Inummik timikkut aalajangerlugu tigusilluni imaluunniit inummik inimut allamukaassilluni pissaanermik atuinerit tamatigit suliniutitik toqqissisimalersitsisunik ilaqartinneqartassapput. Eqqissisisitsiniaasumik allamullu saasaasumik sukkasuumik pitsaaliuissutaasumillu suliniuteqarnerit akerleriinnerit sakkortusinissaat nalinginnaasumik pinngitsoortissinnaasarpaat.

Timikkut aalajangerlugu tigusinerup atorneqarnissaa aalajangerneqaraangat, taamatullu iliorneq pissusissamisuuqinnartumik tassanngaannaq pisunik pissuteqartuarmat, sulisut kommuniti, nunap immikkoortuani namminersortuniluunniit atorfeqartut akuliunnissamut pineqartumut aalajangiisuusarpaat.

Inunnik timikkut aalajangerlugu tigusilluni pissaanermik atuneq inerteqqutaanngilaq pineqartup imminut ajoqusernissaa aarlerinaateqarpat, imaluunniit pisuni aaqqiagiinngiffiusuni pineqartup inoqutigiinni allamik (assersuutigalugu nuliainik uiminilluunniit), najugaqatigiiffimmi najugaqartunik allanik, sulisunik inunnilluunniit allanik ajoqusiinissaa aarlerinaateqarpat.

Aarlerinartup pinissaa ilimanarluninartuussaaq, tamatumalu pineqartup allalluunniit timikkut annertuumik ajoqusernera kingunerisinnaassallugu. Inuk allanut qunusaarippat, qunusaarneqartut ilanngullugit mianerineqassapput. Inuk pineqartoq qanittukkut

nakuusersimappat, inullu sulī puffatsassimaaqaluni, pineqartup nakuuseqqinnissaa ilimanarluinnartut aarlerinaataassaaq.

Pisumi taamatut ittumi aalajangersimasumi najugaqartunik allanik qajassuussinerup kingunerisinnaavaa inuup taassuma timikkut aalajangerlugu tiguneqartariaqarnera, pisariaqarpallu inimut allamukaanneqarnera. Pineqartup immīnik allanilluunniit annertuumik ajoqusiisinnaasumik iliuuseqarnissaanik ilimaginnineq naammangilaq. Pisumi aalajangersimasumi pineqartup immīnik allanilluunniit ajoqusiisumik iliuuseqarnissaata aarlerinaataa pissusiviusutigut tunngavissalimmillu ilimagivineqassaaq.

Taamaalilluni inuup alla ajappagu attupillappaguluunniit aalajangersakkamik atuinissamut naammangilaq. Aamma oqaasiinnartigut qunusaarinerit namminermik aarlerinaataangillat. Inunnik timikkut annertuumik ajoqusiinernut assersuutaapput avatinik napsinerit, qaratsakkut sajuppillatsitsinerit, kigutīnik katatsinerit aalalersitsinerilluunniit, kilernerit kiisalu timikkut annertuumik nakuuserfigitinnerup imaluunniit sakkut ipittut, soorlu saviit, qiuutit il.il. sakkullu allat atornerisa kingunerīnik aqqunarnerit. Inunnik annertuumik ajoqusiinerit aamma tassaasinnaapput toqunartortortitaasīmanerit, uunerit kiineqarnerillu.

Taamaattumik pisuni inunnik ajoqusiinissap akuliunnerit allat sakkukinnerusullu atorlugit pinngitsoortineqarfigisīnaasaanni, inunnik timikkut aalajangerlugu tigusilluni pissaanermik atuineq inerteqqutaavoq.

Inunnik ajoqusertoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu akuliunnissap pisariarluinnarnissaanut pineqartoq takutitamigut uteriisertuartussaavoq unitsitassaassananilu. Aamma periutsit allat annikinnerusumik akuliuffiusut iluaqutaannginnerat takuneqareersimassaaq, soorlu aamma pineqartoq pissusilersuutiminik allanngortitsiumanngitsoq takuneqarsinnaassasoq.

Innuttaasup, assersuutigalugu niaqquni iikkamut anaarluttaattuarpagu, pineqartorlu uninnigippat, naak sulisut oqaloqatiginnineq, allamut saasaaneq, unitsitsinissamut piūmassuseqalersitsiniarneq atorlugit eqqissisarsimagaluaaraanni, pineqartorlu taamatut iliuinnarpat inummillu ajoqusertoqarnissaa aarlerinaateqarpat, pineqartup assersuutigalugu niaquata taliisalu aalajangersimatinnissaat pisariaqarsinnaavoq.

33-mut

Imm. 1.

Pineqartup ataqqinassusaa aallaavigalugu ataasiakkaat namminneq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffiat aalajangersakkami salliutillugu pineqarpoq. Pisuni eqqiluissaarnissamut tunngasuni, innuttaasup tunngaviusumik pisariaqartitaasa ataqqinnilluni isumaginissaat pineqarpoq, aamma inuup immīnut naleqartinneranut inooriaasianullu naleqqiullugu.

Imm. 2.

Timikkut pissaaneq assersuutigalugu tassaavoq, sulisut inuk aalajangerlugu tiggummippassuk kigutai salissinnaajumallugit.

Imm. 3

Eqqiluisaarnermut tunngasut suut aalajangiinermut ilaanerat, inummullu pineqartumut aalajangersimasumut tunngatillugu aalajangiilluni tiguserup qanoq sakkortutigisinaanera kommunalbestyrelsip aalajangiinerani erseqqissaatigineqassapput.

Imm. 4

Aalajangerlugu timikkut tigusermi ikiuutitut atortunik atuisoqassanngilaq, taamaasiornikkut sakkortussusia timikkut nakuuserfigitinnertut isikkoqalissanngimmat. Timikkut pissaaneq piffissami killilimmi atorneqarsinnaatillugu aalajangiisoqarsimagaangat, sulisut isumaginninnermut siunnersortimik ilitserorneqarlutik oqilisaaffigineqarlutillu oqaloqateqartariaqarput, taamaasilluni pissaanermik atuinani eqqiluisaarnissap isumagineranut suliamut attuumassuteqartumik iliuusissatut pilersaarummut periutsit ineriartortineqassammata sungiusarneqarlutillu.

Tamatuma saniatigut sulisunut innuttaasunut ulluinnarni isumassuisuusunut aqutsisut, suliap qanoq aaqqissuunneqarsinnaanerani ilitseruinissaat pisariaqarpoq, taamaalilluni timikkut pissaanermik atuneq pinngitsoorneqassammat.

Suleriaatsinik allanngineq pissaanermik atunerit pinngitsoortinnerinut tapertaagajussinnaavoq – assersuutigalugu piffissami aalajangersimasumi uffartitsinani kigutigisaatitsinaniluunniit, taarsiulluguli ataasiakkaat pisariaqartitaat manerineqassallutik.

Timikkut najumminneti, qilusooqattaarnerit, nukillaanermik pissuteqartumik qisuariapilooqattaarnerit il.il. sunniutaasa annikillisinissaannik siunertaqartut, imaluunniit eqqissisitsiniaanermik siunertaqartut, pissaanermik atuinertut isigineqanngillat.

Imm. 5.

Aalajangersagaq taanna naapertorlugu timikkut pissaanermik atuneq piffissami qaammatit pingasut tikillugit sivisussusilimmi akuerineqarsinnaavoq, piffissaq qaammatit arfinillit tikillugit sivitsorneqarsinnaalluni.

Innuttaasup peqatigisaanik suleqatiginissaa pingaaruteqarmat piffissamik killiliineq ilanngunneqarpoq, innuttaasup suleqatigineratigut eqqiluissuseq angorusutaq anguneqassalluni. Aalajangersagaq taanna ajornartorsiummut ataavartumik aaqqiissutaanngilaq.

Imm. 6.

Pineqartoq ajornerulerpat imaluunniit tarnikkut pissutsimigut piginnaanikillismanera annertunerulerpat, aalajangersagaq manna naapertorlugu pissaanermik atuneq pillugu nutaamik aalajangeeqqittoqarsinnaalissaaq.

Matumani innuttaasut ikiorneqarnissamik annertuumik pisariaqartitsisut pineqarput, taamaattumik ataasiakkaanut eqqiluisaarnikkut pissutsinik pitsaanerulersitsisinaaneeq piviusorsiorpallaarani.

§ 34-mut

Innuttaasup angerlarsimaffimminik qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu imaluunniit pineqartoq angerlarsimaffianut utertinniarlugu timikkut aalajangerlugu tigungmisinnaanera aalajangersakkakut aqutissiuunneqarpoq.

Ataasiakkaat angerlarsimaffiisa saniatigut angerlarsimaffimmut ilaapput ataatsimoortarfiit angerlarsimaffimmut attuumassuteqartut, kiisalu ulluunerani neqeroorutit il.il.

Imm. 1

Aalajangersakkami § 31, imm. 4 innersuussutigineqarpoq. Matunik ammaassutit immikkut ittut atornissaannut piumasaqaatit tassani takuneqarsinnaapput. Taamaattoqarpat kalerrisaarutit atorlugit – innuttaasup angerlarsimaffini qimassimagaa imaluunniit qimaleraa paasigaanni, taamaasiornermigullu imminut ulorianartorsiortilerluni, sulisut allalluunniit innuttaasumik anitsaaliuisitsinnaanerannik aalajangiisoqarsinnaanera 32 §-ikkut aqutissiuunneqarpoq. Taamaattumik aalajangersakkami matumani malittarisassat atorsinnaalertinnagit § 31, imm. 4-mut piumasaqaatit assinginik piumasaqaateqarpoq eqqortinneqareersimasussanik.

Pineqartup angerlarsimaffimminik qimatsinissaa pitsaaliorniarlugu imaluunniit pineqartoq angerlarsimaffianut utertinniarlugu aalajangersumik tigullugu timikkut pissaanermik atuineq taamaallaat pisinnaavoq, timikkut annertuumik ajoqusiinissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa nalorninaatsumik aarlerinaateqarpat.

Tulliuttut pillugit piviusunik ilisimasaqartoqassaaq:

- pineqartup angerlarsimaffini qamakkajuttaraa, aamma/imaluunniit
- angerlarsimaffimminik qimatsinissaminik kissaateqarnini uteqattaartuua.

Taamaasilluni innuttaasup angerlarsimaffimminik qimatsinissaata, taamaasiornermigullu imminut annertuumik ajoqusernissaata allanilluunniit annertuumik ajoqusiinissaata ilimaginera naammanngilaq.

Innuttaasup inimut parnaarsimasumukaannissaanut inatsisitigut tunngavissaqanngilaq.

Innuttaasumik utertitsilluni timikkut akuliunnerit suliniutinik toqqissimalersitsisunik il.il.

tamatigut ilaqartinneqartassapput, taamaasillunilu taamatut ikiuisinnaasunik sulisoqarnissaa imaluunniit inunnik allanik najuuttoqarnissaa tamatigut piumasaqaataalluni.

§ 34-p atorneqarsinnaaffia killiligaavoq, inuup ajoqusernissaa nalorninaatsumik

ilimagineqartoq pinngitsoortinniarlugu angerlarsimaffimmik qimatsaaliuisitsinissaq

pisariaqarluinnarpat atorneqartussanngorlugu. Taamatut piumasaqaateqarnerup kinguneranik

innuttaasumik angerlarsimaffimmik qimatsaaliuisitsilluni timikkut pissaanermik

atuisoqarsinnaanngilaq, taamatut aarlerinarloqarnera allatut annikinnerusumik akuliuffiusunik

periuuseqarnikkut pinngitsoortissinnaagaanni, tak. akuliunnerup minnerpaatinissaanik

tunngaveqarneq.

Innuttaasoq sumiiffeerulluni angerlarsimaffimminik qimatsileraluarpat, sulisut pissaanermik

atuinatik innuttaasoq anitsaaliorsinnaappassuk, § 34-imut ilaassanngilaq. Taamaalilluni

innuttaasup aniniarnera aalajangiisuunngilaq, aarlerinartulli ilimagineqarluinnartut piffissanut ingerlaqateqarnissamut periarfissaqarani aniniarfigisartagaanut attuumassuteqarlutik.

Imm. 2

Assersuutigalugu nakorsaasersugaanerup allanngortinneqarneranut piffissami sivikitsumi sungiussiniaaneq, avatangiisinut nutaanut sungiussiniaaneq, piumasaqaatit eqqortinneqarsimappata najugaqarfittut neqeroorummut akuserseqqaarani tigutinnissaq pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinneranut atatillugu piffissami sivikitsumi utaqqineq pineqarsinnaapput.

Ataasiakkaat peqqissusaannut avatangiisiminnillu sungiusimannittutut misigisimanerannut atatillugu pisariaqartitsineq allanngorsinnaammat, akuliunneq sakkukinnerusoq atorneqarsinnaanersoq ataavartumik nalilersorneqartassaaq.

Pineqartoq ilimagineqartumit sukkanerusumik avatangiisinut nutaanut sungiussisinnaavoq, imaluunniit assersuutigalugu sammisanik assigiinngitsunik anitsaaliuinerup pisariaqartinneranik annikillisitsisunik pisariaqartitsiunnaartunilluunniit sammisaqalersinnaalluni.

§ 35-mut

Aalajangersagaq inunntut tarnikkut pissutsimikkut piginnaanikillinermik saniatigut timikkut piginnaanikillisimasunut suleriaatsimut annerusumik pingaaruteqarpoq,

Imm. 1

Innuttaasooq assersuutigalugu pisussinajunnaarsimappat, taamaakkaluartorli niuiarnermik allatigulluunniit ajoqusernermik kinguneqartumik pisunniarsarisarluni, aalajangersagaq inatsisitut tunngavigalugu aalajangiineq illersuutitut atorneqarsinnaavoq. Aamma inuk tarnikkut pissutsimigut piginnaanikillisimasooq akuttunngitsumik noqartarpat, noqartoortarpat, allanilluunniit piumassuserinngisaminik sakkortuumik aalariaaseqartarpat, taamaasillunilu nakkarnissamut ulorianartorsiorpat assigisaa atuuppoq. Nikitsaaliuilluni aalajangiineq taamatut aalajangeeriaatsimut ilaanngilaq.

Illersuutit § 35 napertorlugu ujatsiutaasatut qituttutut ittut, taamaallaat nakkartoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu atorneqarsinnaapput.

§ 35 naapertorlugu iliuitsimik atuigaanni, pineqartup isumaginninnikkut toqqissisimanera aamma isumannaatsuumiinnissaa, nammineq aalajangiinissamut pinsinnaatitaaffianit pingaartinneqarnerusimassaaq.

Nakkarnerit pinngitsoortinniarlugit ujatsiutaasanik annoraaminermik atortulerluni illersuiniarluni aalajangiinerit, taamaallaat atorneqarsinnaapput timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut ulorianartorsiortilernissaa nalorninaatsumik aarlerinaateqarpat. Pineqartup nammineq allalluunniit annertuumik ajoqusernerannik kinguneqarsinnaasunik iliuseqarsinnaanerata ilimagineessaa naammangilaq. Akerlianilli piviusumik

ilisimaneqassaaq pineqartuq iliuutsinik nakkarnissamut ulorianartorsiortitsilersunik, taamaasillunilu inuup annertuumik ajoquserneranik kinguneqartunik iliuuseqarajuttartuq, imaluunniit noqarnernik, noqartoornernik assigisaannillu, inuup annertuumik ajoquserneranik kinguneqarsinnaasunik naalliuuteqararuttartuq. Inuup annertuumik ajoquserneri assersuutitut tassaasinnaapput avatinik napsinerit, niaqqup saarnganik innarliinerit, qaratsakkut sajuppillatsitsinerit, kigutit katannerat aalalerneralluunniit il.il. Tamatumunngali atatillugu annikitsumik pilluttoorneq inuup annertuumik ajoquserneratut isigineqarsinnaanngilaq. Taamaattoq inuup pineqartup peqqissutsikkut qanoq innera aallaavigalugu inuup ajoqusernera inummut pineqartumut nalilersorneqartassaaq.

Aatsaat inuup annertuumik ajoqusernissaa ilimanaateqarluinnarluni aarlerinaateqalernissaa pinngitsoorniarlugu illersuutitut atortut atorneqarsinnaapput. Akuliunnerup minnerpaanissaanik tunngaveqarnerup kinguneranik, periutsit allat minnerusumillu akuliuffiusut atorlugit aarlerinaataa pinngitsoortinneqarsinnaappat, illersuutitut atortut inerteqqutaapput. Taamaasilluni inummik ajoqusertoqarnissaa pissusiviusutigut aarlerinaataassaaq, aqqutissat annikinnerusumik akuliuffiusut atorlugit pinngitsoortinniarnera iluatsissimassanani, aammalu inuup annertuumik ajoqusernissaata pinngitsoortinnissaa eqqarsaatigalugu pisariaqarluni.

Imm. 2

Ataasiakkaat peqqissutsimikkut qanoq innerannut naleqqiullugu pisariaqartitsineq allanngorsinnaammat, iliuuseq annikinnerusumik akuliuffiusoq atorneqarsinnaanersoq ataavartumik nalilersorneqartassaaq.

§ 36-mut

Imm. 1

§ 42, imm. 1 tunngavigalugu inuk nammineq akuersinngitsuoq najugaqarfissatut neqeroorummut isertertussanngussasoq Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangersinnaavaa. Kommunalbestyrelsip inassuteqareerneratigut aatsaat taamatut aalajangiisoqarsinnaavoq, tak. § 36, imm. 1.

Inuk tarnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisimasoq angerlarsimaffimmi nalinginnaasumi – inissiami attartukkami, piginneqatigiilluni inissiami imaluunniit inissiami nammineq pigisami – najugaqarpat, najugaqarfissatullu neqeroorummut il.il. nuunnissaata isumagineqannginnera illersorneqarsinnaanngitsutut nalilerneqarpat, aalajangersagaq atorneqassaaq. Innuttaasorli najugaqarfissatut neqeroorummut innersuunneqareersimatillugu, tamatumalu kingorna najugaqarfigisami eqqortinneqarsinnaanngitsunik pisariaqartitaqalerpat aalajangersagaq aamma atorneqarsinnaavoq.

Taamaasilluni nuunnermik oqarnermi pisoqarnerit arlaqartut ilaatinneqarput. Siullertut najugarisamiit najugaqarfissatut neqeroorummut innersuussisoqarsinnaavoq. Aappaattut najugaqarfissatut neqeroorummit aalajangersimasumit najugaqarfissatut neqeroorummut

allamut immikkut ittumik aaqqissugaasumut innersuussisoqarsinnaavoq. Naggataagullu pineqartoq najugaqarfiup ataatsip iluani najugaqatigiiffimmut illersugaasumut / najugaqatigiimmit illersugaasumit nuutitaasinnaavoq.

Najugaqarfissatut neqeroorummut akuersinani nuutitaanissamut malittarisassat atornissaannut piunasaqaatit sakkortuut arlaqartut allattugaapput, inersimasunut tunngatillugu tamanna isumaginninnikkut iliuusiummat annertunerpaamik akuliuffiusoq. Taamaattumik malittarisassap pisuni ikittuinnarni ataasiakkaaginnarnilu taamaallaat atorineqartarnissaa piunasaqaataavoq.

Innuttaasup pisariaqartitaminik ikiorneqarnissaanut nuunnissap pisariaqarluinnartuunissaa piunasaqaataavoq, aammalu ikiuineq maannamut inigisaasumi ingerlanneqarsinnaassanani. Taamatut naliliinermi taamaallaat ataasiakkaat ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinerat eqqarsaatigineqarpoq, ataasiakkaallu sapinngisamik pitsaanerpaamik pisariaqartitaminnik sumi ikiorneqarsinnaanerata eqqarsaatigineqarluni.

Ikiuineq suliamut attuumassuteqartumik naliliinerup kingorna innuttaasup tarnikkut pissutsimigut piginnaasakillisimanini pissutigalugu pisariaqartitaa pisariaqartitamik ikiuineruvoq. Ikiuineq inuttut imminut isumaginissamut eqqiluisaartinnissamullu ikiuunnerusinnaavoq, napparsimanerani paaqutarinninnerusinnaalluni isumassuinerusinnaallunilu, imaluunniit nakorsamit nakkutigineqarnerusinnaalluni katsorsarneqarnerusinnaalluniluunniit.

Pisariaqartinneqartumik ikiuisinnaajumalluni nuunnissap pisariaqarluinnartuunerata kinguneranik, aalajangersimasumik suliamullu attuumassuteqartumik naliliinerup kingorna ikiuineq allatut annikinnerusumillu akuliuffiusumik ingerlanneqarsinnaassanngilaq. Assersuutigalugu angerlarsimaffiup aaqqissornerata allanngortinneratigut, angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermik aaqqissuussinnikkut aamma ulluunerani allatulluunniit neqeroorutit tulluarnerusumik aaqqissuunnerisigit, imaluunniit atortut ikiuutaasut atugassiissutinerisigit pisariaqartitsineq eqqortinneqarsinnaappat, nuunnissaq pisariaqarluinnassanngilaq.

Kommunalbestyrelsip atugassarititaasunik atorluanaanik isumaginninnikkullu neqeroorutini il.il. aaqqissuussinerinik qajassuussineq naliliinermut ilaanngillat. Taamaasilluni inummik annertuumik ajoqusertoqarnissaanik aarlerinartoq nuunneq atornagu, minnerusumik akuliuffiusumik iliuuseqarfigineqarsinnaappat, innuttaasup pineqartup piunangisaanik nuutsinnissaanut § 36, imm. 1 tunngavigineqarsinnaanngilaq.

Nuunneq inatsisit naapertorlugit ingerlasimasutut isigineqarsinnaassappat, nuunnerup pinngitsoortinnissaa imminut illersorsinnaassanngilaq, pisariaqartinneqartumimmi ikiuisoqanngippat, innuttaasoq timikkut annertuumik ajoqusernissamut aarlerinartorsulissammat. Taamaalilluni pineqartup nammineq iliuutsimi kinguneri paasisinnaassanngikkai, taamaattumillu timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut ulorianartorsioertissasoq piunasaqaataavoq.

Naliliinermi tamatumani innuttaasup peqqissutsikkut qanoq innerata qajassuunnissaa qitiutinneqarpoq. Pineqartoq maannamut najukkaminiiginnaruni tarnikkut pissutsimigut

piginnaasakillismanerup kinguneranik annertuumik timikkut ajoqusernissamut imminut aarlerinartorsortinnissaa piumasaqaataavoq. Assersuutigalugu mianersuaalliorluni innermik atuinerit imaluunniit innaallagissamut atortorissaarutit kingunerisaanik ikuallagussaanissamut aarlerinaatit pineqarsinnaapput. Aamma narkorsaatit atorlugit toqunartumeertoornissamut aarlerinartoqarsinnaavoq, innuttaasup nakorsaatissani nammineq annertussusilersinnaanngimmagit. Inuunermik ulorianartorsortitsilernissaata aarlerinartoqarnera aamma pineqarsinnaavoq, innuttaasup nakorsaatini inuunermut pingaaruteqartup pisimanerlugit eqqaamasinnaasanngimmagu. Timikkut aqqunarnissat aarlerinaataasinnaapput, pineqartormi tarnikkut pissutsimigut piginnaasakillismanermi saniatigut aamma timikkut piginnaasakillisimammat.

Aarlerinaataa piviusuussaaq eqqarsaatersuutaaginnarani. Tassalu innuttaasup timikkut annertuumik ajoqusernissaa ilimanarluinnassalluni.

”Timikkut annertuumik ajoqusernissap” aarlerinarnerani, innuttaasup nammineq arlerinartorsorfii kisimik pineqarput. Sanilit allalluunniit inummit pineqartumit qunusaarneqartutut ajoqusersorneqartutulluunniit misigisimanissaat naammangilaq. Aamma innuttaasup nammineq toqqakkamini najugaqarneranut ilaquuttat toqqissisimanngitsutut misigisimanissaat naammangilaq.

Ataatsimoortumik naliliinermi inooqatip imaluunniit nuliaasup uiusulluunnit mianerinissaat ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq.

Imm. 2

Innuttaasut nuunnissamut akerliunngitsut, illuatungaaticullu eqqarsartaatsimikkut sanngiitsunngorsimanertik pissutigalugu paasinartumik akuersisinnaanngitsut eqqarsaatigalugit imm. 2 naapertorlugu nuutsitsinissamut piumasaqaatit sakkukinnerupput. Ajoqutaata ajorsigaluttuinnartuunissaa piumasaqaataavoq, tamanna soorlu puigortunngornermi sakkortuunngortumi takuneqarsinnaasartoq. Aammattaq najugaqarfissatut neqeroorummiinnissamut, aamma najugaqarfissatut neqeroorummi sullissisoqartumiinnissamut, innuttaasup pisariaqartitaminik ikiorneqarsinnaanissa piumasaqaataavoq, pisumi aalajangersimasumi pineqartup najugaqarfissatut neqeroorummut il.il. nuunnissaa naapertuunnerpaasutut nalilerneqarsimassalluni. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsip nuunnissaq pillugu aalajangiinera nakkutilliisutut ivertitap isumaqatigissagaa akuersinertaqanngitsumik nuunnissamut piumasaqaataavoq. Nakkutilliisup, innuttaasumik nalinginnaasumik ilisimannilluartuusussaup, kommunalbestyrelsillu nalilissavaat eqqarsartaatsikkut sanngiillisinerup kinguneranik innuttaasup paaqqutarineqarnissamut isumassorneqarnissamullu immikkut pisariaqartitaasa, nuunnissaq pisariaqartilerneraat, piumasaqaatit imm. 2, nr. 1-imi nr. 2-milu taaneqartut eqqortinneqareersimappata. Nakkutilliisooq kommunalbestyrelsilu isumaqatigiinngippata, kommunalbestyrelsillu inassuteqaatini attatiinnarlugu, kommunalbestyrelsi Ilaqutariinnermut Naalakkersuisooq aalajangiisuussanngorlugu inassuteqaateqassaaq, tak. § 36, imm. 1. Taamaalilluni malittarisassaq innuttaasunut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisimasunut atuutissaaq, tarnikkut pissutsikkut piginnaasakillineq eqqarsartaatsikkut piginnaasakillismanerup ajorsigaluttuinnartup kingunerissallugu,

paaqqutarineqarnissamik isumassorneqarnissamillu pisariaqartitsinerup annertusiartupiloorneranik allanngorneranilluunniit malitseqartussa.

Eqqarsartaatsikkut piginnaasakillisisimanermi pineqarpoq inersimasunngoreernermi eqqarsartaatsikkut piginnaasakillineq. Nalinginnaasumik innuttaasut puigortunngortut pineqartarput. Inuilli allat eqqarsartaatsikkut allatut ittumik sakkortusiartuinnartumik amerlanertigut inuunerminni kingusissukkut sanngiilliartuuteqarlersut inunnut pineqartunut ilaapput. Qanimanartumik napparsimarujussuareernerup kingorna timikkut artukkigaaneq, qaratsakkut aanaartoornerup allatigulluunniit ajoqusernerit kingunipilui pissutigalugit, eqqarsartaatsikkut ajorsiaruinnartumik sanngiilliartulersut assersuutigineqarsinnaapput. Taamaalilluni eqqarsartaatsikkut sanngiilligaluttuinnarneq aalajangiisuvoq, sanngiitsuunnarneq aalajangiisuunani. Innuttaasut ineriartornermikkut ajoqutillit eqqarsartaatsimikkut annertusiartortumik sanngiilliartortut aamma malittarisassanuk sukanganninnerusunut ilaatinneqassapput.

Innuttaasut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaanikitsut, tarnikkulli pissutsimikkut piginnaanikinnerat annertusiartorani, assersuutigalugu innuttaasut ineriartornermikkut ajoqutillit, § 36, imm. 2-mi malittarisassanuk sakkukinnerusut ilaanngillat. Innuttaasut taakku paaqqutarineqarnissamut isumassorneqarnissamullu pisariaqartitsinerat pingaaruteqartumik annertussiartuaartussaangilaq allanngoriartortussaananilu.

Innuttaasup tarnikkut pissutsimigut piginnaanikillisisimaneq pillugu nakorsamit immikkut ilisimasalimmit uppernarsaatit pisariaqartinneqartut pigineqassapput, taamatullu piginnaanikillineq pissutigalugu innuttaasup nammineq soqutigisaminik nammineerluni isumaginissinnaanginnera pillugu uppernarsaatit pigineqassallutik. Innuttaasooq inunnut pineqartunut ilaasooq nuunnissamut ilumut akerliuppat, innuttaasooq imm. 2-mi pineqartunut ilaassanngilaq. Taamaattoqassappat imm. 1-imi aalajangersagaq atorineqartussaavoq.

Imm. 3

Innuttaasup najugaqarfissatut neqeroorummit naleqquttumit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut naleqquttumut akuersinertaqanngitsumik nuunneqarnissaanik aalajangiinissamut periarfissat aalajangersakkakkut sulii pisariillisinneqaaqipput. Pineqartup paasinartumik akuersinissamut piginaasaqanngitsillugu tamanna atuutuutissaaq, aamma pineqartup ilaqaataasalu imminnut attaveqartuaannarnissaannut najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuunnissaaq innuttaasup nammineq soqutigissagaa nalilernerqarsimassalluni. Taamaasilluni innuttaasooq akuersitinnagu nuunneqarsinnaanerata nalilersornerani. pineqartup ilaqaataasalu imminnut attaveqarfigiuaannarnissaannut periarfissat ataatsimut nalilernerat ilanngullugu eqqarsaatigineqassapput. Innuttaasup akuersissutaanik peqarani aatsaat nuutitsinissamik aalajangiisoqarsinnaavoq, najugaqarfissatut neqeroorutip pineqartup innuttaasup paaqqutarineqarnissamik isumassorneqarnissamillu pisariaqartitai eqqortissinnaappagit. Aammattaaq nuussineq innuttaasup soqutigisaatut nalilernerqarsimassaaq. Pineqartup ilaqaataasaluunniit qaninnerpaat innuttaasup neqeroorutitut najugaqarfiata qanittuanit nuussimasinnaapput. Najugaqarfissatut neqeroorutip eqqarsaatigineqartup innuttaasup

pisariaqartitai maannamut najugaqarfigisaanisulli annertutigisumik eqqortissinnaappagit, pineqartullu nuunnissaq nammineq soqutigisaatut nalilernerqarsimappat, innuttaasoq akuersitinnagu nuussinissamut innuttaasup ilaqtutaminut attaveqartuaannarnissaata qajassuunna tunngavilersuutaasinnaavoq.

Imm. 4

Imm. 1 aamma 2 naapertorlugit nuussinerit innuttaasumik qajassuussiniarluni pissapput. Nuliaasooq uisurluunniit, inooqatigisaq allatigulluunniit ilaqutaasooq innuttaasup ikiorneqarnissamik nakkutigineqarnissamillu pisariaqartitaanik maannamut ikiuuttarsimappat, pineqartorlu isumaqarpat suliaasooq maanna artulersimallugu, naliliinermut tamarmiusumut tamanna ilaatinneqassaaq. Nuliaasumillu uisumilluunniit imaluunniit ilaqutaasumik qajassuussiniarneq, tak. § 36, imm. 4, namminerit kisimiitillugu imm. 1 aamma 2 naapertorlugit nuussinissamut tunngaviusinnaanngilaq.

Pingaartumik napparsimasup nuliainit uiminilluunniit aapparissaminilluunniit pisariaqartitaminik isumassorneqarnissaq paaqqutarineqarnissarlunniit itigartilluinnaraangagu, taamatut qajassuussineq ilaatinneqartassaaq. Assersuutigalugu innuttaasooq sakkortuumik puigortunngortoq angerlarsimaffimminiiginnarsinnaatillugu – uisusup, nuliaasup, aapparissap allatigulluunniit ilaqutaasup najuussimanera ikioqataasinnaasimaralu pissutigalugit – taassuma taama artukkigaatiginani nalinginnaasumik inuuneqarnissamut periarfissaanik qajassuussineq ilaatinneqarsinnaavoq.

Imm. 5

Nakkutilliisooq kredsretip ivertissimasaa najugaqarfissatut neqeroorummut aalajangersimasumut tigutinnissamik kommunalbestyrelsip inassuteqaataanut isumaqataappat, tak. imm. 2, aalajangersagaq naapertorlugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik aatsaat suliami aalajangiisinnavaoq suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu naammagittaalliutigineqarsimappat. Taamaalilluni Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup kommunalbestyrelsip inassuteqaataanut suliarinnittussatut siulliunissaannut, imaluunniit kommunalbestyrelsip inassuteqaataa pillugu piviusumik naammagittaalliuteqarnermut atatillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup naammagittaalliornermut oqartussaasutut suliamut akuliunnissaanut najugaqatigiiffimmu aalajangersimasumut tiguneqarnissaanik kommunalbestyrelsip inassuteqaataanik nakkutilliisup naliliinera aalajangiisuuvoq.

§ 37-mut

Najugaqarfinni paaqqutarinniffiusuni, utoqqaat illuini najugaqarfinnilu allani sulisoqartuni ataatsimoorussanillu initaqartuni, najugaqartut ataasiakkaat pulaartunut atatillugu nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffiat aalajangersagassatut siunnersuummi aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni najugaqarfiup ilaa najugaqartup kisimiilluni atorsinnaasaa aammalu najugaqarfiup ilaa ataatsimoorussaq, najugaqartup najugaqartut sinneri allat peqatigalugit atorsinnaasat pineqarput. Najugaqarfiup ilaa najugaqartup kisimi atorsinnaasaanik oqarnermi, najugaqarfiup ilaa najugaqartoq pineqartoq akuersiteqqaarnagu

najugaqartut sinnerisa allalluunniit iserfigisinnaangisaat pineqarpoq. ”Najugaqarfiup ilaanik ataatsimoorussamik” oqarnermi, najugaqarfiup ilaa najugaqartut ataatsimoorlutik sammisaqarfigisinnaasaat pineqarput, assersuutigalugu init ataatsimoorluni isersimaartarfiit igaffiillu nerisarfiutigisut, sammisallu najugaqartut ataasiakkaat namminneq iniminni sammisinnaagaluarlugit.

Angerlarsimaffinni paaqqutarinniffiusuni, utoqqaat illuini assigisaannilu najugaqariaatsini pulaartunut aalajangersimasunut killilersuisunik aalajangersagaliortoqarsinnaannginnera pingaarnertut malittarisassaasoq aalajangersagassatut siunnersuummi aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni kommunalbestyrelsi allalluunniit sullissisut / ikiuuttut, pulaartut aalajangersimasut isersinnaanerit killilersorsinnaanngilaat malittarisassaqtissinnaanagulu, aatsaalli taamatut iliorsinnaallutik pissutsit § 38-tut aamma § 39, imm. 2-tut siunnersuutigineqartunut ilaagaangata. Najugaqartut ataasiakkaat kimit pulaarneqassanerlutik kisimik aalajangersinnaavaat, aamma inini ataatsimoorussani pulaarneqarneq kimillu pulaarneqarneq ilanngullugit. Killormoortuanilli najugaqartut sinnerisa qaqugukkut kimit / kikkunnit pulaartoqarsinnaanerit najugaqartut ataasiakkaat sunnuteqarfigisinnaanngilaat.

§ 38-mut

Imm. 1

Angerlarsimaffittut neqeroorutini sulisoqartuni aamma ininik ataatsimoorussanik peqartuni pulaartut aalajangersimasut killilersornissaannut kommunalbestyrelsip inatsisitigut pisinnaaffii aalajangersakkami killilerneqarput. Pulaartut aalajangersimasut najugaqartumut pineqartumut pulaarsinnaajunnaartinnissaat aalajangersakkakut tunngavissinneqanngilaq. Pulaartut ininut ataatsimoorussanut isersinnaanerisa killilernerannik aalajangiineq, pulaartup aalajangersimasup najugaqartumut najugaqarfiup ilaani najugaqartup nammineq kisimi atorsinnaasaani pulaartuarsinnaaneranut aporfiunngilaq. Tamanna isumaqarpoq najugaqarfiup ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut isissagaanni init ataatsimoorussat aatsaat aqqusaarneqaqqaartussaappata, aaqqiissummik atorluarsinnaasumik nassaartoqartariaqartoq. Taamaasilluni aaqqiissummik atorluarsinnaasumik sulisut nassaartussaapput.

Imm. 1, nr. 1

Pisimasut pulaartup aalajangersimasup nakuusertumik qunusaarisumillu pissusilersuuteqarfigisimasai, imaluunniit tamatuma saniatigut najugaqartut sinnerinut sulisunullu ulorianaateqarnera aalajangersagassatut siunnersuummi pineqarput. Pisimasuni taamatut ittuni najugaqartut sinneri sulisullu qajassuunniarlugit, pulaartup aalajangersimasup ininut ataatsimoorussanut isersinnaanera killileqassasoq kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq. Taamaassappat pisimasumi pulaartoq nakuusissaaq nakuusersimassallunuunniit, nakuusernissamik qunusaarissalluni, imaluunniit najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit ulorianartorsiortitsissalluni.

Imm. 1, nr. 2

Pissusilersorneq, pulaarteq aalajangersimasoq nakuusernani, najugaqartunut allanut sulisunulluunniit akornusersuilluni uumisaarippat aalajangersagassatut siunnersuummi pineqarpoq. Tamatumani pissusilersorneq najugaqartut sinnerinik sulisunilluunniit ajoqusersuisoq ersiortitsilersorluunniit pineqartussaavoq, aamma assersuutigalugu ajortumik appiussuunneqarnerup allatulluunniit nikassaasumik tulluanngitsunik oqaluffigineqarnerup kinguneranik, najugaqartut sinnerisa sulisulluunniit puullaqaqsumik soriarsinnaajunnaartutut misigisaqarfigisinnaallugu. Ajoqusersuilluni uumisaarinerit ilumut pineqassappata, iliuutsit arlaleriarlutik akuttoqatigiiakannersumik pisartut pineqartussaapput. Assersuutit taaneqarsinnaavoq najugaqartut allat sulisulluunniit – assersuutigalugu nerinerit nalaanni – ilaqutaasunit arlaleriarlutik appiussuunneqartarpata, taamaasilluni pisariaqartinneqartumik ikiuinissaq ajornakusoortinneqalerluni.

Imm. 1, nr. 3

Aalajangersagassatut siunnersuummi pulaartut aalajangersimasut najugaqartunut allanut sulisunulluunniit annertuumik ajoqusersuutaasumik pissusilersuuteqartut pineqarput, imaluunniit pissutsit allat tamatumunnga assersuunneqarsinnaasut pineqarlutik. Assersuutit taaneqarsinnaapput, pulaartut aalajangersimasut pissusilersuutaat, najugaqartunut allanut sulisunulluunniit inini ataatsimoorfiusuniinnerminni nalinginnaasumik toqqissisimajunnaartitsisut, inini avatangiisinik naakkittaannerulersitsisut imaluunniit najugaqartut sinnerinut pisariaqartinneqartumik ikiuinissamut ajornakusuulersitsisut. Assersuutigineqarsinnaapput pulaartut aalakoosujussuutut malugisimaartulluunniit, najugaqartumik najugaqartunilluunniit arlalinnik, imaluunniit sulisunik toqqissisimajunnaarsitsisut, najugaqartunik paaqqutarinninninnissamik ikiuinissamillu ajornakusuulersitsillutik, imaluunniit pissutsit tamatumunnga assersuunneqarsinnaasut. Aalajangiisoq tassaavoq pissusilersornerup najugaqartunut sulisunullu sunniutaa.

Imm. 2

Sulisut aaqqiissummik atorluarsinnaasumik nassaarnissamut ilitsersuunneqarsimanissaasa qulakkeernissaanut kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarnerata erseqqissaatiginissaa aalajangersakkami siunertarineqarpoq, taamaasilluni pulaartup § 38, imm. 1 naapertorlugu ininut ataatsimoorussanut isernissamut killiliiffigineqarsimasup, najugaqarfiup ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut isernissaa qulakkeerneqassammat.

§ 39-mut

Najugaqarfiup ilaani, najugaqartup kisimi atorsinnaasaani § 38 assigalugu najugaqartut ataasiakkaat namminneq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffiat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Utoqqaat illuini angerlarsimaffinnilluunniit paaqqutarinniffiusuni najugaqarfinilluunniit assigisaanni sulisoqartuni, inip ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaasut pulaartunut aalajangersimasunut aallaavittut killilersuisoqarsinnaanngilaq.

Maannamut suleriaatsimi takuneqarsinnaavoq sulisut sullissinermik piumasarineqartumik suliaqartussat qajassuunniarlugit, inip ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut pulaartut

aalajangersimasut sullissinerup nalaani najuuteqqusaannginnerannik kommunalbestyrelsip aalajangiisinaanissaa pisariaqarsinnaasoq, tamannalu aalajangersakkamut tunuliaqutaavoq. Taamaattumik piffissani ikiuinerup piumaneqartup suliarineqarnerini, pisunilu pulaartooq aalajangersimasooq pissusilersuutinik § 37, nr. 1-2-mi allaaserineqartunik sulisunut pissusilersuuteqarpat, pulaartut aalajangersimasut najugaqarfiup immikkoortuani tassani najuuteqqusaannginnerannik kommunalbestyrelsi aalajangiisinaanassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamatumani sallerpaatillugit eqqarsaatigineqarput pisut pulaartut aalajangersimasut sulisullu annertuumik aaqqiagiinngiffii, pulaartorlu aalajangersimasooq isornartorsiuisumik inunnik appisaluussinermigut sulisunut sullissisussanut uumisaaraluni ajoqusersuisumik ajoqutaasumilluunniit pissusilersuuteqarfii. Taamaallaat ikiuinerup piumaneqartup suliarinerani pulaartut aalajangersimasut piffissami pineqartumi najuuteqqusaajunnaarlugit killilersuisooqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut najugaqarfiup ilaani najugaqartup kisimi atorsinnaasaani pulaartut aalajangersimasut isersimasinnaaneratt pillugu malittarisassiortoqarsinnaanngilaq. Suleriaatsit eqqarsaatigalugit aaqqissuussinermik akuerineqarsinnaasumik nassaartoqartariaqartoq, taamaasilluni sulisut ikiuineranni pulaartooq aalajangersimasooq angerlarsimaffiup ilaata taassuma silataani utaqqisariaqarluni. Sulisut pisariaqartinneqartunik suliassaminnik ajoqusersorneqaratik suliaqarsinnaanissaasa qulakkeernissaat malittarisassakkut siunertarineqarpoq.

§ 40-mut

Imm. 1

§ 38, imm. 1, aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit kommunalbestyrelsip ataatsimiinnerani aalajangiissoqartassaaq. Tamatuma kinguneranik § 38, imm. 1 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugu aalajangiinerit kommunalbestyrelsip ingerlatsivimmuut suliaqarsinnaanngilai. Suliani taamatut ittuni taamatut aalajangiinissamut piginnaatitaaneq ataatsimiititaliamut attuumassuteqartumut ingerlateqqissanerlugu, kommunalbestyrelsit ataasiakkaat namminneq aalajangissavaat. Naalackersuinikkut akisussaassuseqarneq qulakkeerniarlugu taamatut periuseqarneq toqqarneqarpoq, § 38, imm. 1 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugu aalajangiinerit najugaqartumut pulaartunullu aalajangersimasunut, aalajangiinernut ilaatinneqartunut annertuumik akuliunnerummata..

Imm. 2-3

Pulaartut pissutigalugit sukkasuumik iliuuseqarnissaaq pingaaruteqarpat, najugaqarfittut neqerootutini sulisut iliuuseqarnissamut aalajangersakkakkut periarfissaqalerput. Tamanna sulisut najugaqartulluunniit nakuuserfigitinnissaannut akuerineqarsinnaanngitsumilluunniit pissusilersorfigitinnissaannut illersuutaassaaq. § 38-mi § 39-milu piumasaaqatit eqqortinneqarsimassapput.

Imm. 4

Pulaartut aalajangersimasut inini ataatsimoorussani isersimasinnaanerannut killilersuinissamik aalajangiisoqarsimatillugu, tak. § 38, imm. 1, aamma pulaartut aalajangersimasut inimi najugaqartup kisimi atorsinnaasaani isersimasinnaanerannut malittarisassaqtitsinissamik aalajangiisoqarsimatillugu, tak. § 39, imm. 2, atsikkutariissaakkamik tunngaveqarnerup atuutsinnissaa aalajangersagassatut siunnersuummi aalajangerneqarpoq. Tamatuma kinguneranik pulaartut killilersornissaannik aalajangiisoqarsinnaassappat, iliuitsit allat minnerusumillu akuliuffiusut atornissaat misilinneqareersimassasoq. Iliuitsit suut misilinneqarsimanissaannut suliaq aalajangersimasoq pineqartoq apeqqutaavoq, kommunalbestyrelsilli periutsit allat atorlugit ajornartorsiut aaqqinniarsimassavaa, assersuutigalugu isumaqatigiissitsiniarluni, inussiarnersumik innersuussisarluni naqqissuussisarlunilu.

Imm. 5

Najugaqartoq pulaartorlu aalajangersimasoq tamarmik marluullutik § 38 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugu aalajangiinermi illuatungeriittutut akuunerat aalajangersakkakut aalajangerneqarpoq, tamatumalu kinguneranik sulianik suliarinninnermut malittarisassat nalinginnaasut illuatungeriinnut tamanut atorneqartussaallutik.

§ 41-mut

Kommunalbesyrelsip uppernarsarluakkamik tunngaveqarluni aalajangiisarnissaa pingaaruteqarpoq. Tamanna aalajangersakkakut qulakkeerneqassaaq.

Nr. 1

Kommunalbestyrelsip aalajangiineranut t pineqartup piginnaasakillinera pillugu suliamut attuumassuteqartumik uppernarsaatit pisariaqartinneqartut pillugit nassuiaatip, kommunalbestyrelsip aalajangiineranut tunngaviusussap pigineqarnissaanik piunasaqaateqarneq isumaqarpoq, nappaatip suunera assigisaaluunniit aalajangiinermut tunngavittut kisiat allanneqarsinnaanngitsaq. Pineqartup tarnikkut pissutsimigut piginnaasakillismanera pillugu naammaginartumik nassuiaateqassaaq.

Nr. 2

Isumaginninnikkut perorsaalluni sunniissutaasinnaasut aamma isumassuineramik paaqqutarinninnermillu suliniarnerit pinngitsaaliinernit assigiinngitsunit tamanit tamatigut salliutinissaat pissaanermik atuinermut malittarisassani aallaavittut tunngavigineqarpoq. Taamaattumik iliuitsit pinngitsaaliissutaasut atorneqalersinnagit anguniakkap nammineq piunmassuseq atorlugu anguniarneqarneqarsimanissaat nalinginnaasumik piunasaqaataavoq. Taamaalilluni tarnikkut pissutsikkut piginnaasakillinerup kinguneri iliuseqarfiginiarlugit suliniutit aallartinneqarsimasut, kiisalu pinngitsaaliineq pinngitsoorniarlugu suliniutaasimasut pillugit nassuiaat, kommunalbestyrelsip aalajangiineranut tunngaviusussaq pigineqartassaaq.

Nr. 3

Iliuutsit aallartinneqarnerannut atatillugu piffissamik aalajangersaasoqartarnissaa Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip immikkoortuani III-mi arlalinnik piunasaqaateqarpoq, piffissap pineqartup iluani iliuutsip atornissaata pisariaqarnissaa naatsorsuutigineqassalluni. Iliuuseq akuliunnerulluunniit piffissaq pisariaqarfia qaangerlugu attanneqaqqusaanngilaq. Innuttaasup puigortunngortup kalerrisaarutinik sumiiffissiutinilluunniit inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuisussaananik piunasaqassalluni naleqqukkunnaarpat, atuinissamik aalajangiineq atuutiinnarsinnaanngilaq. Piffissap sivilissusaa pineqartup pisariaqartitaanit aalajangerneqartarpoq, inuullu ajoqusernissaata pinngitsoortinnissaanik mianerinnineq aalajangiisuusarluni.

Nr. 4

Inuk suliami illuatungiusoq, oqaaseqarnissamut tamatigut pisinnaatitaaffeqarpoq. Tamatuma saniatigut suliniarnerup pitsaanerpaanissaa qulakkeerniarlugu iliuusissatut eqqarsaatigineqartut pillugit inuit pineqartumik qanimut ilisimannittut oqaaseqaataat pillugit nassuiaatip, kommunalbestyrelsip aalajangiineranut tunngaviusussap pigineqarnissaa piunasaqaataavoq. Taakku tassaasinnaapput uiusoq nuliaasorluunniit, ilaqtutat, qanimut ilisarimasat imaluunniit nakkutilliisoq.

§ 42-mut

Najugaqarfissatut neqeroorummi immikkut ittumi akuersinertaqanngitsumik tigutinnissamut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq § 42, imm. 1 naapertorlugu aalajangiisinnaatitaavoq. Taamaasilluni innuttaasup nuunnissaanik inassuteqaatit, innuttaasup iliuuseqarluni akerliunerminik takutitsiffigisai, innuttaasullu nuunnissaanik inassuteqaatit innuttaasup qisuariaateqarfiginngisai Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup piginnaatitaaffianut ilaapput. Kommunalbestyrelsip inassuteqareerneratigut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aalajangiissaaq, kommunalbestyrelsillu inassuteqaataata tigungeraniit kingusinnerpaamik sapaatit akuneri marluk qaangiutsinnagit aalajangiissalluni.

Uiusoq nuliaasorluunniit allatiguluunniit qanigisaasoq pineqartumik najugaqateqartoq, najugaqarfissatut neqeroorummut tigutinnissamik kommunalbestyrelsip inassuteqaateqannginnera naammagittaalliutitigissallugu aamma periarfissaqarpoq. Taamatut pisoqartillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmuut naammagittaalliortoqarsinnaavoq.

Innuttaasup § 36 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut immikkut ittumut tigutinnissaanut suliap suliarineqarneranut suleriaatsimut malittarisassanik § 42 imaqarpoq. Taamatut iliornissamut kommunalbestyrelsip Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut inassuteqaataanut piunasaqaatit imm. 2-mi takuneqarsinnaapput.

Imm. 2, nr. 1

§ 36-imi piunasaqaatit eqqortinneqarsimanerannik nassuiaammi, ikuineq paaqqutarinninnerlu ingerlanneqarsimasut aallaaveqassapput, sunalu pissutigalugu taakku

naammanginnerat allaaserineqassalluni. Aammattaaq innuttaasup maanna angerlarsimaffigisaani suna pissutigalugu naammattumik ikiuisinnaannginneq allaaserineqassaaq.

Allatigut ikiuineq aallartinneqarsimappat, taanna aamma oqaatigineqassaaq. Tamatuma saniatigut inuup annertuumik ajoqusernissaanut aarlerinaatitut isigineqartut allaaserinerannik nassuiaat imaqassaaq. Naggataagullu nuutitsinerup soq illersorneqarsinnaannginnera, pissutsillu innuttaasup iliuutsimi kingunerinik paasinnissinnaannginneranik takutitsisutut isigineqartariaqartut nassuiaammi allaaserineqassapput.

Inuttut suliassanillu ikiorneqarnissamut aalajangiinerit pioreersut, taamaattoqarpallu iliuusissatut pilersaarutit nassuiaammi aallaavigineqarsinnaapput.

Imm. 2, nr. 4

Najugaqarfiup nutaap pequsersugaanera aamma inuttut suliassanullu ikiuineq tapersersuinerlu il.il. inummut atugassiissutigineqarsinnaasut pillugit nassuiaammi, najugaqarfissatut neqeroorut aalajangersimasoq innuttaasumut tigutiffissatut inassutigineqartoq allaaserineqassaaq. Aammattaaq tapersersuinissamik, inuttut suliassanullu ikiorneqarnissamik il.il. neqeroorutit immikkut ittut, najugaqarfissatut neqeroorummut atatillugit neqeroorutigineqartut allaaserineqassapput. Inassuteqaat inassuteqarnermut tunngavilersuutinik eqikkakkanik imaqartariaqarpoq.

Imm. 3

Inooqataasumik imaluunniit uiusumik nuliaasumilluunniit mianerinninneq ataatsimoortumik naliliinermut ilaassaaq. Najugaqarfissatut neqeroorutinut immikkut ittunut tigutinnissamik kommunalbestyrelsip inassuteqarnissamut itigartitsineranik ilaqaatasut taakku aalajangersagaq taanna naapertorlugu naammagittaalliornissamut aqqutissaqartitaapput. Innuttaasup piginnaasakillismanerata angerlarsimaffimmilu iliuutsit assigiinngitsut, uiusup nuliaasulluunniit imaluunniit qanigisap angerlarsimaffimmi inuunerata ajornartorsiornalernerannik kinguneqartitsisut aalajangersakkami pineqarput.

Imm. 4

Kommunalbestyrelsip kingusinnerpaamik piffissami inassuteqaatip Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut nassiunneqarnerani, kredsretti nakkutilliisumik ivertitseqqullugu qinnuigissavaa. Kredsrettimut qinnuteqaat suliap ingerlanerani sapinngisamik piaarnerpaamik nassiunneqartariaqarpoq.

§ 43-mut

Aalajangersakkat annertuumik akuliunnertut immata, innuttaasut pisinnaatitaaffimminnik ilisimatinneqarnissaat pingaaruteqarpoq, peqatigisaanillu innuttaasut eqqortumik pineqarnissaasa qulakkeernissaat eqqartuussisuserisut suliassaralugu.

Aaqqissuussineq pinngitsoorani atugassaavoq, tassalu innuttaasup kingusinnerpaamik suliag aallartinneqarpat eqqartuussisulerisoqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagisussaavaa,

eqqartuussisuserisumillu ivertitsineq pillugu malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit tamatumunnga aningaasartuutit kommunalbestyrelsi akilertussaallugit. Innuttaasup soqutigisaasa suliap ingerlanerani sapinngisamik piaartumik isumagilernissaat eqqartuussisuserisup toqqarneqartup suliassaraa. Tamanna suleriaatsikkut isumaqassaaq anitsaaliuinissamut imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut akuersinertaqanngitsumik tigutinnissamut inassuteqaateqarnissamik kommunalbestyrelsi aalajangerpat, suliap sularineqarnerani aalajangiiffigineqarneranilu eqqartuussisuserisoq ilaatinneqassasoq.

§ 44-mut

Innuttaasup nammineerluni eqqartuussisuserisussaminik toqqaasinnaanera aalajangersakkakut periarfissaalerpoq. Peqatigisaanillu eqqartuussisuserisup suliamut akuusinnaannginnissaa pinngitsoortinniarlugu, innuttaasup soqutigisaanik isumaginninnissamut kommuni Ilaqutariinnermut Naalakkersuisorlu aalajangersakkakut pisussaaffilerneqarput. Taamaasiornikkut innuttaasumik atornerluineq pinngitsoortinneqassaaq.

§ 45-mut

Kommunalbestyrelsi aalajangigai aalajangersakkamut tassunga ilaangillat, kisiannili ulluunerani imaluunniit najugaqarfittut neqeroorummi pineqarnerit naammagittaalliuutiginerat pineqarlutik, assersuutigalugu pissaanermik atuinerit nalunaarutigineqanngitsut.

§ 46-mut

Kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi § 45 naapertorlugu naammagittaalliuutit paasiniaaffiginissaanut pisussaaffeqarpoq. Suliamik paasiniaaneq qanoq ingerlanneqassanersoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 47-mut

Isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aqqissugaaneralu pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 8 naapertorlugu naammagittaalliuut apuunneqassaaq.

§ 48-mut

Aalajangiinerit aalajangersakkami tassani taaneqartut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaapput. Naak pineqartoq iliuuseqanngikkaluartoq namminerlu naammagittaalliuuteqarsinnaanngikkaluartoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik taakkuninnga misissuisinnaanera qulakkeerniarlugu, ilaqutaasup imaluunniit sinniisup naammagittaalliuut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortissinnaavaa. Assersuutigalugu uiusooq nuliaasorluunniit, inooqat, qatanngut, illersuisooq, eqqartuussisuserisoq imaluunniit nakkutillisoq, pineqartoq sinnerlugu suliamik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortissinnaavoq. Taamaattoq nakkutillisumik ivertitsisoqarsimappat, taanna kisimi naammagittaalliuuteqarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq.

§ 49-mut

Pineqartoq akuersitinnagu, tassalu pineqartoq iliuuseqarluni akerliuppat/piumanggipat imaluunniit iliuuseqanngipat, pineqartup najugaqarfissatut neqeroorummut akuersinani tigutinnissaanik aalajangiisoqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsi Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut inassuteqaateqarpat, suliamik suliarinninnermut inatsisitigut isumannaatsuunissamut qulakkeerinnissutit immikkut ittut atuupput, tak. suliap paasiniarnissaanut piumasaqaatit inatsimmi § 42-mi takuneqarsinnaasut. Suliani taakkunani, tassalu § 36, imm. 1 aamma § 36, imm. 3 naapertorlugu suliani, Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiineri suliamik suliarinnittut siulliit aalajangiinerivaat. Aalajangiinerit taakku pillugit naammagittaalliutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut suliaassanngortinneqarsinnaapput.

Nakkutilliisumik ivertitsisoqarsimappat, taanna kisimi naammagittaalliuuteqarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq.

Innuttaasup § § 36, imm. 2-mi pineqartunut ilaasup, § 36, imm. 2-imi nuunnissamut piumasaqaatinik eqqortitsineranik kommunalbestyrelsi innuttaasoo pillugu aalajangiippat, nakkutilliisorli tamatumunnga isumaqataanngippat, assigisaa atuuppoq. Taamaassimappat pineqartoq nuunnissamut akerliusimassanngilaq, pineqartorli aamma nuunnissamut paasinartumik akuersisimassanani. Pisuni taamatut ittuni § 36, imm. 1 naapertorlugu suleriaaseq atuuppoq.

Imm. 4

Aalajangiinerup ingerlaannaq atuutilernissaanik Ilaqutariinnermut Naalakkersuisq aalajangiinnngippat, najugaqarfissatut neqeroorummut akuersinani tigutinnissaa pillugu sulianut atatillugu immikkut ittumik inatsisitigut qularnaveeqqutitut, taamatut aalajangiinerit pillugit naammagittaalliutit nuunnissap kinguarterinneranik kinguneqartarput. Pineqartup piumasaa malinnagu angerlarsimaffimmit anitsaaliugaaneq aamma najugaqarfissatut neqeroorummut immikkut ittumut akuersinani isertertitaaneq pillugu suliat eqqartuussivinnut suliaassanngortinneqarsinnaanerit eqqarsaatigalugu, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamut aalajangiinisaanut sapaatit akunneri sisamat killiliunneqarput. Innuttaasooq aalajangiineq pillugu naammagittaalliuuteqarpat, oqartussaasut aalajangiinermik nalileeqqinnissamut pisussaaffiat, najugaqarfissatut neqeroorummut akuersinani tigutinneq pillugu naammagittaalliutinut atuutinngilaq.

Assersuutigalugu angerlarsimaffimmi atortulersuutit assigiinngitsut, soorlu igaffiit innaallagiatortut gassitortullu, atornerinut atatillugu, imaluunniit angallannermi imminut ulorianartorsiortinnermigut, imminik allanilluunniit pineqartup ajoqusiisinnaanerata pinngitsoortinnissaa Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup kinguarteritsisutitut sunniummik atortunnaarsitsinissamik aalajangernermini annerusumik pingaartissavaa.

Aammattaaq uiusumik nuliaasumilluunniit imaluunniit ilaquataasunik allanik pineqartumik inooqateqartunik mianerinninneq aalajangiinermut aamma ilaassaaq. Imaassinnaavoq pineqartup qanoq issusia pissutigalugu ilaquttat pineqartumik angerlarsimaffimmi paarsinissamut nukissaarussimassasut, imaluunniit pineqartup assersuutigalugu nuliament uiminilluunniit paaqqutarineqarnissani isumassorneqarnissaniluunniit itigartivissimasinnaallugu. Pisimasuni taamatut ittuni angerlarsimaffimmi pisariaqartinneqartumik ikiuisoqarsinnaanngimmat, najugaqarfissatut neqeroorummut tigutinnerup ingerlaanaq atuutilernissaa pisariaqartutut nalilerneqarsinnaavoq.

Naammagittaalliutip kinguartitsinermik kinguneqarsinnaanerata atorunnaarsinneqarsinnaanerani aalajangiineq pissutsinik immikkut ittunik tunngaveqarmat, kinguartitsinermik kinguneqarsinnaanerata atorunnaarsinneqarnissaanik Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiinera pillugu naammagittaalliutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliaqkiissutigineqarsinnaanngillat.

§ 50-imut

Angerlarsimaffimmit anitsaaliugaaneq aamma najugaqarfissatut neqeroorutitut immikkut ittunut akuersinani tigutinneq inuttut kiffaanngissuseqarnermut akuliunnerit sakkortunersaraat, taamaattumik akuliunnerit taamatut ittut eqqartuussivinni misilinneqarnissaannut immikkut aqutissaqartoqarpoq.

Allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaanngissusiiiaanerup inatsisitigut eqqortuunera tunngaviusumik inatsimmi § 71, imm 6 naapertorlugu eqqartuussivinnut nalinginnaasunut imaluunniit oqartussaasunut allanut eqqartuussuteqarsinnaasunut misilinneqartussanngorlugu suliassanngortinneqarsinnaavoq. Allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaanngissusiiiaanerup inatsisitigut eqqortuunerata eqqartuussivimmut misilinneqarnissaanik qinnuteqaannarluni eqqartuussivimmi misilinneqarnissaata pisariitsumik aqutissaqarnissaa tunngaviusumik inatsimmi aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Suliap eqqartuussivimmut apuunneratigut eqqartuussivimmut suliassanngortitsisoqarsinnaavoq.

§ 51-imut

Folкетинip § 71 naapertorlugu nakkutilliisui, tunngaviusumik inatsimmi inunnik allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaanngissusiiagaasunik nakkutilliineq pillugu § 71, imm. 7 naapertorlugu pilersinneqarsimapput. Nakkutilliisut aalajangiisinnaassuseqanngillat, taamaallaalli allaffissornikkut aalajangikkamik kiffaanngissusiiagaasut atugaat pillugit naliliinerminnik saqqummiussisinnaallutik. Naliliineq oqaaseqaatinik isornartorsiuisunik, kaammattuutunik inassuteqaatinillu imaqarsinnaavoq. Aammattaaq inissiinissamut akuersisoqarsimappat tamanna nalunaarutigineqassaaq. Nakkutilliisut suliamik suliarinninnerat ulluunerani imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorutip pulaarneqarneranut tunngavissisinnaavoq, nakkutilliisullu pulaarnertik tunuliaqutaralu ulluunerani imaluunniit

najugaqarfissatut neqeroorummi pissutsinik nakkutilliisut naliliinerat pillugu nalunaarusiamik saqqummiussissapput.

§ 52-imut

Innuttaasut nammineq aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffiannut pisariaqarluinnartut qaangerlugit akuliuffigineqannginnissaasa qulakkeernissaat aalajangersakkami siunertarineqarpoq. Akuliunnernik taakkualu siunertaannik kommune ataavartumik nalilersuisarnissamut pisussaaffilerneqarpoq.

§ 53-imut

Inuttut kiffaangissusermut akuliunnerit aallartinneqaraangata, akuliunneq tamatigut nalunaarsorneqartassaq aamma kommunimut sumiiffigisamut Naalackersuisunullu nalunaarutigineqartassalluni.

Pissaanermik atuisoqarsimassappat, atuinerit pillugit oqartussat akuusut paasisutissanik pisarnissaat aalajangersakkakut qulakkeerneqarpoq.

Imm. 2

Imarissavaat innuttaasooq iliuuseqarfigineqarnermik nalaataqartoq pillugu paasisutissat, sulisut iliuuseqarnermik suliaqartut kiisalu iliuuseqarnerup siunertai pisariaqassusialu nalunaaruteqarnermut immersugassat imarissavaat.

§ 54-57-imut

Iliuutsit qanoq qaqugukkullu nalunaarsorneqassanersut nalunaarutigineqarlutillu aalajangersakkami allaaserineqarpoq.

§ 58-imut

Pissaanermik atuinerit pillugit nalunaarutit suliaasaqarfiup pitsanngorsarneranut aamma nammineq aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffimmut akuliunnerit ikinnerulernissaasa qulakkeersinnaaneranut atorneqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Aalajangersakkakut tassuuna pissaanermik atuinerup allatigullu inuttut kiffaangissuseqarnermut akuliunnerit qanoq allanngoriartuuteqarnerannik malinnaanissamut kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqarpoq.

Peqatigisaanillu Naalackersuisut isumaginninnermik suliaasaqarfimmi nalinginnaasumik nakkutilliisuupput, immikkoortorlu taanna naapertorlugu nalunaarutit nakkutigisassat ilagissavaat.

§ 59-imut

Inatsit manna naapertorlugu malittarisassat qaqugukkut inatsisitut atuutilissanersut tamatumalu kinguneri aalajangersakkami aalajangersarneqarput.